

Najaarsrapportage 2025

2-09-2025

UTSP-1672760601-1420

- Definitief

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 - Inleiding.....	3
1.1 Leeswijzer.....	4
Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen	6
2.1 Financieel beeld.....	6
Hoofdstuk 3 - Programmaverantwoording	9
1. Ruimtelijke ontwikkeling	10
2. Landelijk gebied	15
3. Bodem, water, milieu	22
4. Klimaat en Energietransitie	27
5. Bereikbaarheid Publieke Mobiliteit.....	31
6. Bereikbaarheid Gezond en veilig	35
7. Bereikbaarheid Infrastructuur en benutten	39
8. Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	43
9. Economie	46
10. Bestuur	49
11. Overhead.....	52
Algemene middelen.....	57
Hoofdstuk 4 - Overige informatie	59
4.1 Financiering.....	60
4.2 Subsidies.....	62
4.3 Voortgang complexe investeringsprojecten	65
Bijlagen	72
1. Overzicht meerjarendoelen (ter vaststelling door GS).....	73
2. Overzicht administratieve wijzigingen (ter vaststelling door GS)	87
3. Overzicht Beleidsdoelen	88

Hoofdstuk 1 - Inleiding

Voor u ligt de Najaarsrapportage 2025. De Najaarsrapportage vervangt de Zomernota en is opgezet met de inzichten vanuit het initiatiefvoorstel vanuit de commissie Janssen. Het is een PS besluit dat is genomen op voorstel van de commissie Janssen.

De Najaarsrapportage is een beleidsmatige voortgangsrapportage van het lopende begrotingsjaar. Het geeft inzicht in de realisatie over de eerste zes maanden ten opzichte van de vastgestelde Programmabegroting 2025 (peildatum 30 juni).

Op basis van deze inzichten en overige ontwikkelingen worden diverse financiële bijstellingen op de programmabegroting opgenomen. Met bijstellingen bedoelen we financiële aanpassingen in onze begroting, dus het verhogen, dan wel verlagen, van onze baten en/of lasten. Deze bijstellingen worden apart inzichtelijk gemaakt en leiden tot de stand 'bijgestelde begroting'. De bijgestelde begroting is in feite de verwachte eindejaarprognose waar we als provincie aan het einde van het jaar op verwachten uit te komen.

De Najaarsrapportage geeft uw Staten de mogelijkheid om uw kaderstellende en controlerende rol uit te oefenen. Om uw Staten zo goed mogelijk te informeren, rapporteren wij op uw verzoek op de meerjarendoelen. Zo is per onderdeel inzichtelijk wat er speelt.

1.1 Leeswijzer

Indeling Najaarsrapportage

De Najaarsrapportage begint in hoofdstuk 2 met het algemeen financieel beeld naar aanleiding van de mutaties en realisatiecijfers tot 30 juni. Daarna worden in hoofdstuk 3 per programma eventueel wijzigingen behandeld die door u moeten worden vastgesteld. In hoofdstuk 4 is de uiteenzetting van de financiële positie van de provincie opgenomen, begrotingssubsidies en een korte rapportage over voortgang van de complexe projecten. In de bijlage is een overzicht van de meerjarendoelen opgenomen en een overzicht met administratieve wijzigingen opgenomen. (Beide bijlagen worden vastgesteld door GS.)

Plaats in de Planning & Control cyclus

In de Planning & Control cyclus is de Najaarsrapportage het tweede en laatste moment om de lopende begroting bij te stellen met wijzigingen die van invloed zijn op de begroting 2025. Daarnaast worden (administratieve) begrotingswijzigingen verwerkt die noodzakelijk zijn.

Stoplichtmodel

- voortgang conform planning
- bijsturing gewenst, is wel beheersbaar
- bijsturing noodzakelijk

De Najaarsrapportage is de beleidsmatige voortgangsrapportage over het huidige begrotingsjaar 2025. De Najaarsrapportage is een afwijkingenrapportage. Beleidsdoelen worden per programmaonderdeel toegelicht als de status oranje of rood is. Deze afwijkingen tonen wij u op het niveau van de beleidsdoelen onder het kopje 'voortgang in één oogopslag'. Hiervoor gebruiken we drie kleuren symbolen:

Met het gebruik van deze symbolen willen we meer eenduidigheid in de rapportages bereiken. Als de kleur "voortgang conform planning" wordt gebruikt, is er geen toelichting opgenomen. Bij de andere kleuren wordt aan de hand van drie standaardvragen een toelichting gegeven.

- Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?
- Wat verandert er in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?
- Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

In het statenvoorstel zijn naar aanleiding van de motie 24-107 in het statenvoorstel, bij beleidsdoelen waarbij de status oranje of rood is gerapporteerd, een toelichting op de acties opgenomen die worden ondernomen om het beleidsdoel alsnog op groen te krijgen.

Classificatie begrotingswijzigingen

In de Najaarsrapportage wordt de begroting bijgesteld. Hiervoor maken we gebruik van verschillende classificaties:

Classificatie	Toelichting
Ontwikkelingen in programma's (O)	In deze categorie zijn de begrotingswijzigingen opgenomen met betrekking tot de ontwikkelingen van het beleid in de programma's van de vastgestelde begroting. Het gaat hierbij om actualisatie van activiteiten of de inzet van middelen binnen een bestaand takenpakket, gericht op het bereiken van vastgestelde doelstellingen. De bijstellingen betreffen de afwijkingen op de baten en/of lasten van de programma's. Ook vallen de bijstellingen op de stortingen en onttrekkingen in de reserves hieronder.
Autonome ontwikkelingen (A)	Dit zijn door ons niet te beïnvloeden ontwikkelingen op basis van door ons vastgesteld beleid of beleid van andere overheden of maatschappelijke ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen hebben verplichte consequenties voor onze begroting. Dit kan dus zijn door in het verleden genomen besluiten van onze Staten, maar ook verbonden partijen en het Rijk. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om accressen in het kader van de Algemene uitkering uit het Provinciefonds, loon- en prijsontwikkelingen en actualisaties van de ontwikkeling van kapitaallasten op basis van reeds vastgestelde kredieten. Deze wijzigingen vallen binnen het budgetrecht van uw Staten.
Kasritme verschuivingen (K)	Dit betreffen bijstellingen van de begroting als gevolg van een verschuiving in de planning van een activiteit/project naar het volgende begrotingsjaar. Het halen van de doelstellingen en het beschikbare budget blijft gelijk. Er vindt alleen een verschuiving in de tijd plaats.
Administratieve wijzigingen	Dit betreft budgettair neutrale wijzigingen binnen één programma van een meer technische aard. Deze wijzigingen zijn niet beleidsmatig en vallen binnen het budgetrecht van Gedeputeerde Staten (artikel 6.4 van de financiële verordening). Het betreft bijvoorbeeld verschuivingen tussen of binnen meerjarendoelen en verschuivingen tussen beleidsdoelen. Deze bijstellingen zijn ter kennisname voor uw Staten in de Voorjaarsrapportage opgenomen.
Technische wijzigingen	Voor budgettair neutrale wijzigingen die alleen technisch van aard zijn bijvoorbeeld bij een verschuiving van de ene budgetpositie (kostensoort) naar de andere budgetpositie (kostensoort) of in een vorige wijziging is een onjuiste budgetplaats (kostenplaats) of reserve gebruikt.

Getal notatie

De bedragen in de financiële tabellen staan weergegeven in eenheden van € 1.000. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 25.000 staat dus als 25 vermeld in een financiële tabel. Een positief saldo bedrag in de tabellen onder lasten, baten, storting of onttrekking betekent dat er sprake is van een voordelig effect, dus hogere baten en/of lagere lasten. Een negatief bedrag, c.q. een "-" voor het bedrag, betekent een nadelig effect, dus lagere baten en/of hogere lasten.

Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen

2.1 Financieel beeld

Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de financiële hoofdlijnen van de Najaarsrapportage 2025. Er wordt eerst ingegaan op de mutaties tot de Najaarsrapportage, te weten de meerjarige effecten Slotwijziging 2024, de eerste begrotingswijziging en Voorjaarsrapportage, bestemmingsvoorstellen vanuit de Jaarrekening 2024 en ook mutaties in de reserves. Daarnaast worden de bijstellingen in de Najaarsrapportage met een effect op het begrotingssaldo gepresenteerd. Het gaat hierbij om een aantal autonome ontwikkelingen, zoals de meicirculaire, motorrijtuigenbelasting en effect CAO. Ook heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden.

Van begroting tot najaarsrapportage

Financieel kader (bedragen x 1000)	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Saldo programmabegroting 2025 - 2028	602.323	602.324	1	6.589	7.546	25.457
Begrotingswijzigingen						
Tot de voorjaarsrapportage 2025	133.271	151.155	17.884	22.326	22.903	23.638
Voorjaarsrapportage 2025	40.224	25.065	-15.159	-14.912	-14.521	-14.121
Kadernota 2026	0	0	0	-13.600	-12.472	-34.208
Tot de najaarsrapportage 2025	28.487	28.263	-224	-104	0	0
Begrotingssaldo voor najaarsrapportage 2025	804.305	806.807	2.502	299	3.457	767
Begrotingswijzigingen najaarsrapportage 2025	-19.014	-11.263	7.751	-7.271	-7.301	-7.094
Begrotingsaldo najaarsrapportage 2025	785.292	795.545	10.253	-6.972	-3.844	-6.327

Toelichting

Het saldo van de bijstellingen in de Najaarsrapportage bedraagt € 7,8 miljoen voordelig. Dit saldo bestaat uit lagere lasten € 19 miljoen en lagere baten € 11,3. Na resultaatbestemming en reserve mutaties komt het totaal aan lasten op € 785,3 miljoen en het totaal aan baten € 795,5 miljoen. Met een geprognosticeerd resultaat van € 10,3 miljoen.

Overzicht ontwikkelingen per programma op hoofdlijnen

Programma	Beginstand najaarsrapportage 2025	Realisatie 30/6	Prognose eind 2025	Mutatie najaars rapportage 2025
P1 Ruimtelijke Ontwikkeling	-34.962	-16.277	-31.386	3.577
P2 Landelijk gebied	-77.567	-44.670	-89.702	-12.134
P3 Bodem, water en milieu	-36.870	-19.142	-24.903	11.967
P4 Klimaat en Energietransitie	-15.211	-6.788	-16.478	-1.268
P5 Bereikbaarheid Publieke mobiliteit	-177.393	-174.641	-188.586	-11.193
P6 Bereikbaarheid Gezond en veilig	-46.120	-26.908	-39.915	6.205
P7 Bereikbaarheid Infrastruct. en Benutten	-50.728	-11.230	-58.824	-8.096

Programma	Beginstand najaarsrapportage 2025	Realisatie 30/6	Prognose eind 2025	Mutatie najaars rapportage 2025
P8 Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	-31.545	-20.727	-31.902	-356
P9 Economie	-13.891	-5.443	-11.858	2.033
P10 Bestuur	-32.572	-14.990	-33.020	-448
P11 Overhead	-60.720	-28.691	-65.382	-4.662
Algemene middelen	500.726	247.977	518.209	17.483
Saldo begroting voor bestemming	-76.855	-121.531	-73.747	3.108
Mutatie reserves	79.357	3.831	84.000	4.643
Saldo begroting na NJR	2.502	-117.700*	10.253	7.751

*In het saldo voor de realisatie zijn geen afsluitende boekingen verwerkt.

Verloop begrotingssaldo

Het saldo van de begroting 2025 bedroeg € 2,5 miljoen, de mutatie van de Najaarsrapportage bedraagt € 7,8 miljoen. Na de wijzigingen in de Najaarsrapportage begroten we het saldo van de begroting op € 10,3 miljoen ultimo 2025.

Ontwikkeling met meerjarig effect op het begrotingssaldo

Algemene uitkering provinciefonds

In de Najaarsrapportage is de meicirculaire verwerkt. Over de effecten van de circulaire bent u eerder geïnformeerd via een Statenbrief van 17 juni 2025. De effecten van de meicirculaire voor 2026 en verder zijn niet meerjarig meegenomen in de wijzigingen van de Najaarsrapportage. De mutaties voor 2026 en verder worden in de Begroting 2026 verwerkt.

Correctie opcenten

In mei bent u geïnformeerd over een foutieve berekening door de Belastingdienst van de opbrengst MRB 2024. De foutieve berekening van de belastingdienst voor 2024 en 2025 was ook de basis voor de door ons geraamde opcenten voor 2025 en verder. Deze raming van de opbrengsten is geland in de Voorjaarsrapportage 2025 en voor 2026-2029 in de Kadernota 2026. We gebruiken namelijk de informatie over de opcenten die we van de belastingdienst ontvangen om een inschatting te maken over toekomstige opcenten. In de Najaarsrapportage worden de opcenten naar beneden bijgesteld op basis van de meicirculaire.

Nieuwe CAO provinciaal personeel

De effecten van de nieuwe CAO met de looptijd 1 juli 2025 tot 1 juli 2026 zijn meerjarig verwerkt in de begroting door de mutaties in de Najaarsrapportage. Voor de financiële effecten is de stelpost loonkosten niet toereikend en daarom wordt van het begrotingssaldo 1,9 miljoen ingezet om de CAO te verwerken in de begroting. De stelpost was € 2,0 miljoen.

Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA)

Per 1 januari 2025 is het handhavingsmoratorium in het kader van de Wet DBA opgeheven. De Belastingdienst handhaaft vanaf deze datum weer op schijnzelfstandigheid. Met de Belastingdienst is afgesproken dat de provincie Utrecht vast moet stellen op welke wijze zij omgaat met zowel het voorkomen van instroom van schijnzelfstandigen, als de toetsing van de arbeidsrelatie van de huidige populatie van directe ZZP'ers en de mogelijk achterstallige verloning die voortvloeit uit deze toetsing. Deze toetsing wordt uitgevoerd in samenwerking met een extern bureau gericht op fiscaal advies. De financiële effecten voor de provincie vanaf 1 januari 2025 kunnen substantieel zijn. Ten tijde van het opstellen van de najaarsrapportage 2025 zijn de financiële gevolgen nog niet in beeld, omdat de uitkomsten van de toetsing nog niet bekend zijn. Deze zijn daarom niet in deze rapportage opgenomen. In de tweede helft van 2025 zullen de financiële resultaten worden ingeschat en administratief worden verwerkt.

Overzicht verwachte ontwikkeling van de reserves

Onderstaande tabel laat het verloop van onze reserves zien in het jaar 2025. De stand per 1-1-2025 is eindstand van de Jaarrekening 2024. Het overzicht bevat naast de reservemutaties uit de Najaarsrapportage ook reservemutaties uit de primitieve begroting 2025 en de bijstellingen van de begroting gedurende 2025. De toelichting op deze mutaties zijn terug te vinden bij de toelichtingen op de begrotingswijzingen in de programma's.

Reserve	1-1-2025	Toev.	Onttr.	31-12-2025
Saldireserve	131.660	174	16.085	115.749
Weerstandsvermogen	41.800	-	-	41.800
Afw. aandelen deelnemingen	9.000	3.000	-	12.000
Beheer en Onderhoud (vaar)wegen	2.424	-	2.229	195
Beheer en Onderhoud OV	3.711	1.076	2.500	2.287
Cofinancieringsfonds	22	-	-	22
Egalisatie bodemsanering	888	-	-	888
Energietransitie	5.459	4.000	-	9.459
Gebiedsprocessen Stikstof	17.842	-	6.727	11.115
Groen Groeit Mee	5.779	-	2.705	3.074
Groot onderhoud Huisvesting	3.997	-	-	3.997
Hart vd Heuvelrug/VBS	3.522	-	867	2.655
IPG/RAP	1.800	-	800	1.000
Investeringsfonds Prov. erfgoed	1.613	-	500	1.113
Lastneming subsidies	3.422	-	1.477	1.945
OV Concessie	14.384	2.500	10.000	6.884
Realisatiestrategie Natuurvisie	9.095	-	1.613	7.482
Landelijk gebied	103.140	5.886	11.920	97.106
Mobiliteitsprogramma	67.856	16.541	29.090	55.307
Meerjarige projecten	18.818	-	225	18.593
Totaal	447.440	33.177	86.738	393.879

Hoofdstuk 3 - Programmaverantwoording

1. Ruimtelijke ontwikkeling

Beleidsmatig beeld

De uitvoering van de beleidsdoelen binnen dit programma ligt op schema. Enkele mijlpalen zoals het vaststellen van Provinciaal Programma Wonen en Werken en het ondertekenen van het Ruimtelijk Arrangement, zijn behaald. Daarnaast gaat veel energie naar het intensieve participatieve proces voor de wijziging van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. De monitor Omgevingsbeleid is geactualiseerd en de digitale omgeving voor andere monitors is naar verwachting eind 2025 een feit.

Wij zijn actief betrokken bij een aantal grootschalige gebiedsprojecten. Voorbeeld van onze inzet is de gebiedssamenwerking A tot Z (Amersfoort tot Zeist) waar ook de relatie met de opgave van defensie belangrijk onderdeel is. Daarnaast zijn wij actief betrokken bij de planvorming zoals rond Rijnenburg, A12-zone, de regiopoorten en het Kromme Rijngebied.

In het programma Hart van de Heuvelrug worden voor de verschillende deelgebieden concrete stappen richting uitvoering van de opgaven. De B.V. Hart van de Heuvelrug start met een selectie van marktpartijen voor de ontwikkeling van de woningen en de aanbesteding voor het bouw- en woonrijpmaken in het gebied. De natuurontwikkeling op Kamp van Zeist en Camp New Amsterdam wordt uitgevoerd.

In het programma Groen Groeit Mee maken we mooie stappen. De Handreiking Groen bij Uitbreidingslocaties is herijkt. Daarnaast is de Tenderregeling Groen Groeit Mee opengesteld. Deze regeling is o.a. gekoppeld aan de middelen vanuit Maatregelpakket 1 van het UPLG waarvan de verplichting van twee naar vier jaar is verlengd.

Voor de Tenderregeling stellen wij via de slotwijziging voor deze termijn gelijk te trekken. Voor de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve ten behoeve van de Groen Groeit Mee Voorbeeldgebieden is gebleken dat het maken van samenwerkingsovereenkomsten iets langer duurt dan gepland, waarmee we deze vrijgemaakte middelen via de slotwijziging over willen hevelen naar 2026.

Op het gebied van Volkshuisvesting is het vaststellen van de Wet Versterking Regie vertraagd; deze gaat nu naar de Raad van State en moet nog door de Eerste Kamer. De betaalbaarheidseisen uit het wetsvoorstel zijn daarom nog niet volledig van kracht. Er wordt door ons op gestuurd, maar gemeenten kunnen er onder voorwaarden van afwijken (conform Woondealafspraken). Vooruitlopend op de vaststelling wordt al gewerkt aan een Volkshuisvestingsprogramma. Met de regio's zijn afsprakenkaders opgesteld.

Sinds 1 juli is er een achterstand conform de Spreidingswet met betrekking tot het aantal beschikbare plekken voor asielopvang; tegelijkertijd werken gemeenten hard aan het realiseren van meer plekken. Zowel het aantal opvangplekken voor asielzoekers, als het aantal gemeenten dat opvang mogelijk maakt blijft groeien. Die groei zal doorzetten. Wel gaat dit minder snel dan gemeenten zouden willen. Net als vorig jaar zal ook in 2025 een SPUK-aanvraag worden ingediend voor de opvang van Oekraïense ontheemden, op basis van de [Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen](#). De exacte hoogte van de aanvraag is op dit moment nog onzeker, aangezien deze afhangt van verschillende factoren. In het bijzonder betreft dit de kosten die worden gemaakt door samenwerkingspartners zoals de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en de GGD regio Utrecht (GGDrU). Gezien de uiterste indieningsdatum van 1 oktober, zal hierover vóór die tijd duidelijkheid moeten zijn. De kosten die de provincie Utrecht zelf in het kader van dit dossier zal declareren, zijn naar verwachting minimaal vergelijkbaar met die van vorig jaar en zal vermoedelijk nog hoger uitvallen. De raming ligt tussen de €350.000 en €450.000.

Naast de SPUK Oekraïne zal ook in 2025 opnieuw sprake zijn van een bijdrage vanuit het Rijk ten behoeve van de versterking van de Provinciale Regietafels, ter hoogte van € 1,08 miljoen. Eén en ander betekent dat aan het einde van 2025 opnieuw een verzoek tot budgetoverheveling zal worden gedaan. Dit mede in het licht van de onzekerheid van de rijksbijdrage voor de komende jaren op dit dossier.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P1-1 Omgevingsvisie afweging plannen	✓	✓	✓
Toelichting			
P1-2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	✓	✓	✓
Toelichting			
P1-3 Passende woonruimte woningbehoefte	✓	✓	✓
Toelichting			

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	1.814	0	-1.814	-2.201	-2.356	-2.356
Kasritme verschuiving	-28.987	-28.987	0	0	0	0
Ontwikkelingen in programma's	1.720	7.110	5.390	16	16	8
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-25.454	-21.877	3.577	-2.185	-2.340	-2.348
Mutatie reserves	5.604	428	-5.176	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	-19.849	-21.449	-1.600	-2.185	-2.340	-2.348

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	1.814	0	-1.814	-2.201	-2.356	-2.356
Verwerking CAO	1.814	0	-1.814	-2.201	-2.356	-2.356
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Kasritme verschuiving	-28.987	-28.987	0	0	0	0
UPLG Maatregel pakket 1 GGM	-28.987	-28.987	0	0	0	0

Bij de aanvraag van de maatregelpakketten in 2024 is een inschatting gemaakt van het kasritme, waarbij als uitgangspunt gold dat de beschikbare middelen uiterlijk eind 2026 verplicht zouden worden. Inmiddels heeft het Rijk de termijn voor het verplichten van middelen verlengd tot eind 2028. Op basis van deze wijziging én de verwachte werkzaamheden is het kasritme herijkt en naar beneden bijgesteld voor 2025 en 2026.

Het kasritme voor zowel de baten als de lasten is gelijk (in de tabel saldo nul) en bedraagt voor 2025 € 0,7 miljoen en voor 2026 € 5 miljoen. Daarnaast is het relevant om te benoemen dat de eerste fase van het programma zich met name heeft gekenmerkt door opstartactiviteiten. In deze periode is veel aandacht uitgegaan naar het inregelen van de governance, het opbouwen van samenwerking en het leggen van de basis voor de uitvoering. Hierdoor zijn in de beginfase beperkt middelen verplicht voor uitvoering. Deze opstartfase was echter essentieel om de basis te leggen waarmee we de komende jaren de beschikbare middelen op verantwoorde wijze kunnen inzetten.

Ontwikkelingen in programma's	1.720	7.110	5.390	16	16	8
Baten ontwerpen onderzoek	0	198	198	0	0	0
In 2025 ontvangen we baten voor het ontwerpend onderzoek van A tot Z. Dit onderzoek wordt mede gefinancierd door waterschappen, Defensie en gemeenten via een verdeelsleutel. In 2024 is al deels verrekend, in 2025 volgen aanvullende terugbetalingen op door ons voorgeschoten bedragen. Daarmee worden de baten in 2025 verhoogd.						
Formatiemutatie GRO	-8	0	8	0	0	0
Formatiemutatie GRO						
Formatiemutatie SRO	-8	0	8	16	16	8
Formatiemutatie SRO						
Dekking uit materieel budget						
Lasten PFAS verhoogd	760	760	0	0	0	0
Voor de PFAS sanering zien we een overschrijding. Deze wordt veroorzaakt doordat er aanvullende onderzoeken en proeven nodig zijn in verband met de resultaten van eerdere bodemonderzoeken. Dit om de saneringswijze zo goed mogelijk in beeld te krijgen. Streven is begin 2026 de saneringsaanpak gereed te hebben en vergunningen aangevraagd. Gelden worden vanuit de SPUK gefinancierd.						
Mitigerende maatregelen	3.680	4.430	750	0	0	0
In 2017 is een groot deel van de oppervlakte van de Vliegbasis Soesterberg verkocht aan Het Utrechts Landschap. Van de opbrengst is destijds besloten een bedrag van € 4,4 miljoen voorlopig beschikbaar te houden in afwachting van concrete bestedingen. In de afgelopen jaren zijn drie besluiten genomen: in 2019 is € 1,0 miljoen bestemd voor mitigerende maatregelen conform de voorwaarden van de Wnb-vergunning, in 2023 is € 0,8 miljoen gereserveerd voor aanvullende bomcompensatie als gevolg van gewijzigde herplantnormen en in 2024 is € 1,0 miljoen ingezet voor extra kosten door asbestvervuiling van de rollerbaan. De verwachting is dat de beschikbare middelen voor de mitigerende maatregelen in 2025 volledig zullen zijn benut. Het bedrag voor bomcompensatie wordt nog niet besteed en wordt voorgesteld te storten in de reserve. Voor het resterende, nog niet gealloceerde bedrag van € 1,65 miljoen wordt in het najaar een voorstel voor aanwending aan Gedeputeerde Staten voorgelegd.						
Mutatie SPUK Woningbouw	2.500	2.500	0	0	0	0
Onttrekking uit de SPUK Woningbouw (Specifieke Uitkering Woningbouw), conform de voorwaarden uit de beschikking.						
Reserve Groen Groeit Mee	-1.694	0	1.694	0	0	0
De bestemmingsreserve GGM en de Tenderregeling GGM zijn grotendeels gekoppeld aan het wegzetten van de UPLG-middelen uit Maatregelpakket 1 (Groenblauwe linten en scheggen). Het aangaan van verplichtingen voor het wegzetten van de middelen uit dit Maatregelpakket is dit voorjaar door het Rijk verlengend van eind 2026 naar eind 2028. Voor zowel de bestemmingsreserve als de Tenderregeling waren wij bij het maken van de begroting 2025, zomer 2024, uitgegaan van de deadline eind 2026. Door de langere periode die het Rijk nu heeft gegeven ontstaat bij partijen en bij de provincie zelf meer ruimte om plannen zorgvuldig uit te werken en goed na te denken over de Samenwerkingsovereenkomsten. De € 6 miljoen uit de bestemmingreserve en de € 10 miljoen voor de Tenderregeling zullen daarom over een langere periode (eind 2028) inzetbaar moeten zijn.						

Uitgavenraming en inzet resterend budget Versnelling Woningbouw	-3.160	0	3.160	0	0	0
--	--------	---	-------	---	---	---

De beschikbare financiële middelen voor het programma worden in de periode 2025–2027 gemiddeld met € 9,1 miljoen per jaar ingezet, in lijn met het door Provinciale Staten vastgestelde bestedingsvoorstel (februari 2025). Voor 2025 wordt verwacht dat de uitgaven circa € 9,1 miljoen bedragen. Van enkele grote subsidieaanvragen met een totale omvang van bijna € 6 miljoen is nog niet met zekerheid te zeggen of ze in 2025 of 2026 geboekt zullen worden, mits de aanvragen worden gehonoreerd. Dit kan leiden tot een onderbesteding in 2025 en een overbesteding in 2026. Het resterende budget van € 3,2 miljoen wordt daarom overgeheveld naar de reserve Versnelling Woningbouw. Deze middelen blijven daarmee beschikbaar om de komende jaren flexibel en doelgericht in te zetten voor de versnelling van de woningbouwopgave.

Verlaging baten en lasten leges digitaal stelsel 2025	-350	-350	0	0	0	0
--	------	------	---	---	---	---

Dit jaar verwachten we voor het Digitaal Stelsel geen baten uit leges. Met deze wijziging worden de baten en lasten gecorrigeerd.

Woningbouwontwikkelingen van Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg	0	-428	-428	0	0	0
---	---	------	------	---	---	---

Voor de woningbouwontwikkelingen van Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg zien we een vertraging in de planning. Dit als gevolg van lopende ruimtelijke procedures en het aanvragen van nieuwe vergunningen (haas, konijn en marterachtigen). Ook zijn de mitigerende maatregelen nog niet volledig gereed. Hierdoor kon niet gestart worden met bouwrijp maken van het gebied en konden de percelen niet verkocht worden (i.c. Sortie 16 en Kavels Westflank). In 2025 zijn daardoor geen inkomsten en is er ook geen winstneming.

Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-25.454	-21.877	3.577	-2.185	-2.340	-2.348
---	---------	---------	-------	--------	--------	--------

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel	Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P1-1 Omgevingsvisie afweging plannen	39.755	30.037	-9.718	-29.878	-30.037	-159	9.877	0	-9.877	4.725	25	-4.700
P1-2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	12.825	1.628	-11.197	4.701	5.660	959	17.526	7.288	-10.238	3.967	0	-3.967
P1-3 Passende woonruimte woningbehoefte	14.898	850	-14.048	-276	2.500	2.776	14.621	3.350	-11.271	7.610	0	-7.610
Totaal voor bestemming	67.477	32.515	-34.962	-25.454	-21.877	3.577	42.024	10.638	-31.386	16.302	25	-16.277
Mutatie reserves	99	4.418	4.319	5.604	428	-5.176	5.703	4.846	-857	99	0	-99
Saldo begroting na NJR	67.576	36.933	-30.643	-19.849	-21.449	-1.600	47.727	15.484	-32.243	17.993	25	-17.968

2. Landelijk gebied

Beleidsmatig beeld

De opgave in het Landelijk gebied zijn aanzienlijk en ingrijpend. Het ontwerp UPLG zal na de zomer worden afgerond na een brede consultatie ronde bij de stakeholders zoals medeoverheden en diverse grondeigenaren. Er wordt hard gewerkt aan de verplichting van de maatregelpakketten inclusief programma Natuur fase 2 voor de 6 maatregelpakketten (samen ca. 270 miljoen).

De aanpak legalisatie PAS melders is getemporeerd vanwege het ontbreken van adequate instrumentarium vanuit het rijk, zoals de onderbouwing van het additionaliteit principe en de wijze waarop intern en extern salderen kan worden ingezet om PAS melders te helpen. Door gerechtelijke uitspraken eind 2024 en begin 2025 zijn de mogelijkheden verder beperkt. Er wordt wel gepoogd eventuele PAS melders te helpen zoals met een bedrijfsverplaatsingsregeling. In het UPLG worden maatregelen voorgesteld om Utrecht (deels) van het slot te krijgen door een generieke ammoniak normering en het instellen van stikstofzones. De provincie probeert op deze manier handhavingsverzoeken van PAS melders zoveel mogelijk te voorkomen.

De realisatie van de NNN (zowel verwerving als inrichting) vraagt veel inspanning en de verwachting is dat de NNN in 2027 niet volledig zal zijn afgerond. Met name op het vlak van inrichting moeten er nog belangrijke stappen gezet worden.

Wat betreft het Faunabeleid blijkt de schade jaarlijks op te lopen, vooral veroorzaakt door ganzen en hogere gewasprizen. De betrokkenheid van de provincie bij het wolvenbeleid blijft aandacht vragen, zeker in de relatie tot eventuele probleemwolven. De samenwerking met gemeenten, TBO's en jagers (FBE en WBE) is daarbij cruciaal.

De actualisatie van 5 beheerplannen Natura2000 gebieden is opgestart en zal begin 2026 worden afgerond. Het beleid wat betreft de overgangsgebieden en bijbehorende vergunningverlening van bestaand gebruik vragen de komende tijd veel aandacht. Er wordt gewerkt aan een Programma Natuur waarin het natuurbeleid wordt geactualiseerd en in samenhang wordt geëvalueerd.

Het ministerie LVVN heeft een nieuwe koers ingezet met Ruimte voor Landbouw en Natuur. Het rijk lijkt de regie meer naar zich toe te trekken wat betreft prioritaire gebieden met focus op landbouw. De jaarlijkse bijdrage vanuit het rijk aan de provincie Utrecht voor het onderdeel gebiedsgerichte aanpak stikstof (ongeveer 2.5 miljoen) komt waarschijnlijk vervallen. Met de val van het kabinet is onduidelijk welk vervolg dit zal krijgen. Uiteraard blijven de middelen vanuit de maatregelpakketten en het Programma Natuur inzetbaar voor het realiseren van de ULPLG opgaven.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel		Activiteit	Planning	Budget
P2-1	Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)			
Toelichting	Budgetten voor functieverandering nieuwe natuur worden bijgesteld omdat er naar verwachting meer hectares van functie veranderen dan eerder ingeschat. Budgetten voor realisatie van nieuwe bossen worden daarentegen neerwaarts bijgesteld.			
P2-2	Kwaliteit van natuur is goed/divers			
Toelichting	De voortgang in de uitvoering van het exotenbeleid is een punt van zorg. Beheersmaatregelen (een aangepaste regeling) zullen in 2025 nog niet direct leiden tot meer projecten gericht op bestrijding of beheersing van exoten. De prognose van BIJ12 over de oplopende kosten van de openeinderegeling fauna schade schade leidt tot een bijstelling van de begroting op dit onderwerp. Door een gewijzigd declaratieritme voor het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer in de EU wordt in 2025 minder gedeclareerd bij de EU dan voorzien en wordt een hogere factuur van RVO ontvangen voor het provinciaal aandeel in het ANLb. Voor de legalisatie-opgave PAS-melders heeft de Provincie Utrecht twee SiSa subsidiebeschikkingen ontvangen van het Rijk. Deze zijn in de begroting verwerkt.			
P2-3	Verbinding natuur, mensen, maatschappij			

Toelichting In deze najaarsrapportage wordt voorgesteld beperkt middelen door te schuiven naar 2026 voor uitvoering van de subsidieregeling Beleefbare natuur.

P2-4 Duurzaamheid substantieel onderdeel

Toelichting Voor het uitvoeren van de verplaatsingsregeling worden middelen toegevoegd aan de begroting.

P2-5 Leefbaarheid van landelijk gebied

Toelichting

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	572	0	-572	-627	-627	-761
Kasritme verschuiving	-53.218	-52.865	353	-353	0	0
Ontwikkelingen in programma's	15.624	3.709	-11.916	-3.640	-1.854	-2.558
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-37.022	-49.157	-12.134	-4.620	-2.481	-3.319
Mutatie reserves	650	9.040	8.390	3.602	1.537	2.373
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	-36.372	-40.117	-3.745	-1.018	-944	-946

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	572	0	-572	-627	-627	-761
Verwerking CAO	572	0	-572	-627	-627	-761
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Kasritme verschuiving	-53.218	-52.865	353	-353	0	0
Kasritmewijziging AVP Beleving en financieringsbronnen natuur	-120	0	120	-120	0	0
De lasten begroting 2025 AVP Beleving en financieringsbronnen natuur wordt als gevolg van het niet verlenen van subsidies AVP beleving en financieringsbronnen natuur bijgesteld. De neerwaartse bijstelling van de lasten begroting 2025 wordt doorgeschoven naar 2026. Het bijstellen van het kasritme vindt plaats over de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied.						
Kasritmewijziging AVP Natuurcompensatie	-233	0	233	-233	0	0
De lasten begroting 2025 AVP Natuurcompensatie van het project Bijleveld wordt als gevolg van vertraging met een kasritme wijziging doorgezet van 2025 naar 2026. Het bijstellen van het kasritme vindt plaats over de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied.						
SPUK UPLG Maatregel pakket 3, 4 en 5	-52.865	-52.865	0	0	0	0

Bij de aanvraag van de maatregelpakketten 3 Landbouw, 4 Natura 2000-gebieden en overgangszones en 5 Heuvelrug en flanken in 2024 is een inschatting gemaakt van het kasritme, waarbij als uitgangspunt gold dat de beschikbare middelen uiterlijk eind 2026 verplicht zouden worden. Inmiddels heeft het Rijk de termijn voor het verplichten van middelen verlengd tot eind 2028. Op basis van deze wijziging én de verwachte werkzaamheden is het kasritme herijkt en naar beneden bijgesteld voor 2025 en 2026.

Het kasritme voor zowel de baten als de lasten is gelijk (in de tabel saldo nul) en bedraagt voor 2025 € 4,6 miljoen en voor 2026 € 25,7 miljoen. Daarnaast is het relevant om te benoemen dat de eerste fase van het programma zich met name heeft gekenmerkt door opstartactiviteiten. In deze periode is veel aandacht uitgegaan naar het inregelen van de governance, het opbouwen van samenwerking en het leggen van de basis voor de uitvoering. Hierdoor zijn in de beginfase beperkt middelen verplicht voor uitvoering. Deze opstartfase was echter essentieel om de basis te leggen waarmee we de komende jaren de beschikbare middelen op verantwoorde wijze kunnen inzetten.

Bij het opnemen van de maatregelpakketten in de begroting via een tussenrapportage is er aanvankelijk voor gekozen de budgetten voor de maatregelpakketten 3,4 en 5 te parkeren op beleidsdoel 2.1 Natuurnetwerk robuust ontwikkeld. Met deze mutatie wordt het budget voor de maatregelpakketten dat tijdelijk op beleidsdoel 2.1 was geparkeerd, toebedeeld aan de juiste beleidsdoelen 2.2 (maatregelpakket 4) en 2.4 (maatregelpakket 3) en Programma 3 (maatregelpakket 5). Dit is de reden dat het budget van beleidsdoel 2.1 fors wordt bijgesteld.

Ontwikkelingen in programma's	15.624	3.709	-11.916	-3.640	-1.854	-2.558
Actualisatie begroting AVP Natuurverbindingen	-214	0	214	-155	0	0

De lasten begroting 2025 AVP Natuurverbindingen wordt als gevolg van vertraging van een project verlaagd van € 0,6 miljoen naar € 0,3 miljoen De lasten € 0,2 miljoen voor "Groenblauwe dooradering" op eigen grond wordt doorgeschoven naar 2026 en het restant € 0,1 miljoen "Landgoed De Boom" wordt teruggestort in de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied. Het bijstellen van het kasritme vindt plaats over de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied.

Actualisatie begroting Bossenstrategie en Houtopstanden	-637	0	637	-1.549	-1.537	-2.373
---	------	---	-----	--------	--------	--------

De subsidieasten begroting 2025 wordt naar beneden bijgesteld met € 0,6 miljoen als gevolg van minder subsidiebeschikkingen nieuw bos buiten NNN en aanleg kleine landschapselementen. De neerwaartse bijstelling € 0,6 miljoen wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied. Voor de begrotingsperiode 2026-2028 wordt in totaal € 5,5 miljoen subsidieasten Uitvoeringsprogramma Strategisch bosbeleid 2025-2028 beschikbaar gesteld voor onder andere inrichting nieuw bos en revitalisering van bestaand bos. De dekking vindt plaats door een onttrekking van € 5,5 miljoen uit de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied.

Actualisatie begroting Faunabeheer - wettelijke taken BIJ12	917	0	-917	0	0	0
---	-----	---	------	---	---	---

De begroting faunabeheer wordt € 0,9 miljoen naar boven bijgesteld om de extra lasten faunaschade te kunnen bekostigen. De provincies hebben de open-einde regeling faunaschade overgenomen van het Rijk en deze regeling wordt centraal uitgevoerd door BIJ12. Het vergoeden van faunalasten betreft een provinciale wettelijke taak en zijn moeilijk vooraf juist te begroten als gevolg van onder andere onverwachte toename in het begrotingsjaar. De extra lasten € 0,9 miljoen kunnen niet uit een bestemmingsreserve worden gedekt omdat de bestemmingsreserve al volledig wordt ingezet in de jaren 2025 tot en met 2028 voor natuurbeheer, agrarisch natuurbeheer, de natuurcompensatiebank en faunazaken. De extra lasten komen daarom ten laste van het provinciale begrotingssaldo.

Actualisatie begroting Kwaliteitsimpuls biodiversiteit	-250	0	250	0	0	0
--	------	---	-----	---	---	---

De begroting 2025 Kwaliteitsimpuls biodiversiteit wordt naar beneden bijgesteld met € 0,3 miljoen en toegevoegd aan de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied om de toekomstige lasten met betrekking tot zes jaarlijkse actualisatie en evaluatie Natura 2000 beheerplannen te bekostigen.

Actualisatie begroting Natuur en boscompensatie	379	379	0	0	0	0
---	-----	-----	---	---	---	---

De lasten begroting 2025 Natuur en boscompensatie wordt naar boven bijgesteld met € 0,4 miljoen ter bekostiging van de inrichtingskosten van compensatielocaties. De bijstelling van deze lasten vindt plaats door ontvangen baten van compensatieplichtigen in totaal € 0,4 miljoen.

Actualisatie begroting Natuur Netwerk Nederland over de gebieden Zuid/ West en Oost	9.000	2.659	-6.341	0	0	0
---	-------	-------	--------	---	---	---

De lasten begroting 2025 voor ontwikkeling Natuur Netwerk Nederland (NNN) worden met € 9,0 miljoen naar boven bijgesteld tot € 16,0 miljoen. Deze bijstelling is het gevolg van een opwaartse bijstelling op het beoogde areaal functieverandering van de eerder begrote 50 hectare naar een nu geprognoseerd 100 hectare grond en een neerwaartse bijstelling op het areaal inrichting van de eerdere begrote 100 hectare naar de nu geprognoseerde 75 hectare grond. In 2025 worden de geraamde baten bijgesteld van € 0 naar € 2,7 miljoen als gevolg van verkoop van grond, een bijdrage van Rijkswaterstaat (RWS) en een bijdrage van partners Marickeland. Het verschil van € 6,3 miljoen wordt gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Programma landelijk Gebied.

Actualisatie begroting POP3	222	0	-222	0	0	0
-----------------------------	-----	---	------	---	---	---

De lasten begroting 2025 POP3 wordt als gevolg van hogere uitvoeringslasten POP3 naar boven bijgesteld van € 0,6 miljoen naar € 0,8 miljoen. Het ophogen van de begroting 2025 wordt gedekt door een onttrekking ad € 0,2 miljoen uit de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied.

Actualiseren begroting 2025 Natuurbeheer	400	0	-400	0	0	0
--	-----	---	------	---	---	---

De lasten begroting 2025 Natuurbeheer wordt naar boven bijgesteld met € 0,4 miljoen als gevolg van hogere subsidie lasten Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb). De dekking vindt plaats door een onttrekking van € 0,4 miljoen uit de bestemmingsreserve Agrarisch natuurbeheer.

Budget neutrale begrotingswijziging binnen het Domein Landelijke Leefomgeving	2.000	0	-2.000	0	0	0
---	-------	---	--------	---	---	---

De proceskosten voor de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak zijn voor 2025 geraamd op € 3,8 miljoen voor de teams ULG-Oost € 1,2 miljoen, ULG-Zuid € 1,2 miljoen, ULG-West € 1,2 miljoen en ULG-Algemeen € 0,2 miljoen. Met deze budget neutrale begrotingswijziging worden de middelen op de daarvoor bestemde budgetplaatsen geboekt. De dekking vindt plaats uit programma 2 Landelijk gebied € 1,8 miljoen en programma 3 Water en Bodem € 2,0 miljoen.

Decentrale Uitkering Nationale Parken	129	0	-129	-214	0	0
---------------------------------------	-----	---	------	------	---	---

De lasten van de begroting Exploitatie Stichting NP Utrechtse Heuvelrug wordt naar boven bijgesteld met € 0,3 miljoen als gevolg van provinciale subsidieverlening. Met ingang van het begrotingsjaar 2025 vindt de subsidieregeling van het Rijk niet meer rechtstreeks plaats aan de Nationale parken maar via de Provincies. Op deze wijze kan de subsidieverlening van het Rijk aan de Nationale parken doelmatiger plaatsvinden. In 2025 wordt een aanvullende subsidiebijdrage ad € 0,1 miljoen beschikt. In 2026 wordt een aanvullende subsidiebijdrage ad € 0,2 miljoen beschikt. De dekking van de lasten begrotingsjaren 2025 en 2026 in totaal € 0,3 miljoen vindt plaats met Rijksmiddelen die beschikbaar zijn gesteld in de meicirculaire door middel van een Decentrale Uitkering.

Decentrale Uitkering van het Rijk ten behoeve van natuur inclusief isoleren	0	0	0	-50	-190	-185
---	---	---	---	-----	------	------

De incidentele middelen voor natuur inclusief isoleren zijn met de decembercirculaire 2024 door middel van een Decentrale Uitkering beschikbaar gesteld door het Rijk en tijdelijk toegevoegd aan de algemene middelen. De Rijksmiddelen € 0,4 miljoen zijn aan ons toegekend als eigenaar en ontwikkelaar Natuurvriendelijk Isoleren en pre-SMP methodiek. Het gaat om personeels-/advieskosten als ook materieel budget voor uitgaven met betrekking tot doorontwikkeling methodiek, communicatie, applicatie voor registratie en monitoring. De meerjarendeckening in totaal € 0,4 miljoen vindt plaats door een onttrekking uit de algemene middelen.

Decentrale Uitkering verbeterprogramma monitoring Vogelhabitatrichtlijn	127	0	-127	-127	-127	0
---	-----	---	------	------	------	---

De lasten begroting Ecologische monitoring wordt naar boven bijgesteld met € 0,4 miljoen als gevolg van de opgelegde doelstellingen voor monitoring van de Vogelhabitatrichtlijn (VHR). In het Besluit kwaliteit Leefomgeving (BKL) is opgenomen, dat het Rijk en de Provincies gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de monitoring van de staat van de instandhouding van de VHR soorten. Alle provincies werken mee in het interbestuurlijke Verbeterprogramma VHR monitoring (VVM). Het Rijk stelt daarvoor aan alle provincies middelen beschikbaar. Door de provincie Utrecht wordt met extra inzet van fte's in de jaren 2025, 2026 en 2027 een bijdrage geleverd aan het VVM. Vanaf 2025 wordt met het VVM een stap voorwaarts gezet in een nieuwe structuur, werkwijze en methodieken om de doelstellingen VHR in de komende jaren te kunnen monitoren. De dekking van de lasten begrotingsjaren 2025/ 2026/ 2027 in totaal € 0,4 miljoen vindt plaats met Rijksmiddelen die beschikbaar zijn gesteld in de meicirculaire door middel van een Decentrale Uitkering.

Het toevoegen van middelen Natuur en boscompensaties aan bestemmingsreserve	-400	0	400	0	0	0
---	------	---	-----	---	---	---

Met deze begrotingswijziging wordt het niet gerealiseerde budget 2025 t.a.v. uitgaven inrichtingskosten van compensatielocaties van in totaal € 0,4 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve Realisatiestrategie Natuurvisie om de toekomstige lasten van inrichting en afwaardering van compensatielocaties te kunnen bekostigen.

Omboeken en actualiseren begroting Natura 2000 gebieden	335	0	-335	0	0	0
---	-----	---	------	---	---	---

De lasten begroting 2025 Natura 2000 gebieden wordt naar boven bijgesteld met € 0,4 miljoen als gevolg van het actualiseren van de prognose lasten herstelmaatregelen Natura 2000 gebieden "Oud Kolland" en "Zouweboezem" respectievelijk het actualiseren van de prognose lasten van de vijf beheerplannen Natura 2000 gebieden en bijdrage aan BIJ12. Het ophogen van de begroting 2025 Natura 2000 gebieden wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Programma Landelijk Gebied.

Onttrekking stikstofreserve	1.085	0	-1.085	-1.545	0	0
-----------------------------	-------	---	--------	--------	---	---

Op basis van de decembercirculaire 2024 is voor de uitvoering van de UPLG-maatregelpakketten een bedrag van 2,6 miljoen ontvangen en is tijdelijk verwerkt in de stikstofreserve. Dit bedrag is bestemd voor en is noodzakelijk om de implementatie van de maatregelpakketten goed in te regelen en de gelden voor de maatregelpakketten ordentelijk, efficiënt en effectief vast te leggen volgens de eisen vanuit het Rijk.
Dit bedrag wordt nu uit de stikstofreserve gehaald en toegevoegd aan de programmabegroting en met een kasritme verdeeld over 2025 en 2026.

Rijks subsidiebeschikking PAS-melders	227	117	-110	0	0	0
---------------------------------------	-----	-----	------	---	---	---

Voor de legalisatie-opgave PAS-melders heeft de Provincie Utrecht twee SISA-subsidiebeschikkingen ontvangen van het Rijk, zijnde tranche 1 ad € 7,9 miljoen (2024) en tranche 2 ad € 3,8 miljoen (2025). De ontvangen Sisa subsidiebeschikkingen PAS-melders in totaal € 11,7 miljoen wordt ingezet voor het beschikken van subsidies en dekking apparaatskosten (waarvan € 0,1 miljoen dit jaar en € 11,6 miljoen in 2026).

Rijks subsidiebeschikking Uitvoering aanpak piekbelasting	300	300	0	0	0	0
---	-----	-----	---	---	---	---

De inhuur voorbereiding uitvoering aanpak piekbelasting wordt gedekt uit de Rijks subsidiebeschikking uitvoering aanpak piekbelasting.

Subsidiebudget bedrijfsverplaatsing landbouwbedrijven	1.250	0	-1.250	0	0	0
---	-------	---	--------	---	---	---

De Subsidieregeling Leefomgeving landelijk gebied provincie Utrecht is recent op een aantal punten gewijzigd. Het betreft onder andere het opnemen van het onderdeel Subsidieregeling Verplaatsing landbouwbedrijven. Met de verplaatsingssubsidie € 1,2 miljoen kunnen door verplaatsingen NNN-ha's vrij worden gespeeld en de stikstofneerslag op Natura 2000-gebieden worden gereduceerd. De dekking vindt plaats door een onttrekking van € 1,2 miljoen uit de bestemmingsreserve Gebiedsprocessen Stikstof.

Team VVN goedzetten budget "Inhuur", "Materiele lasten" en "Baten" in de programma doelenboom	254	254	0	0	0	0
---	-----	-----	---	---	---	---

Door het structureel meer beschikken van vergunningen Natuur nemen de baten van leges toe en dienen ter dekking van de extra geraamde lasten om de beschikkingen Vergunningen Natuur te realiseren. Met deze begrotingswijziging worden de structureel toegenomen lasten in totaal € 0,3 miljoen gedekt door de toegenomen baten leges in totaal € 0,3 miljoen.

Uitvoering programma Fundament Omgevingsinformatie Landelijk Gebied (FOLG)	500	0	-500	0	0	0
--	-----	---	------	---	---	---

De lasten begroting 2025 Aanpak Stikstofdossier wordt met € 0,5 miljoen naar boven bijgesteld. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) heeft in opdracht van de Provincie Utrecht een meerjarig programma Fundament Omgevingsinformatie Landelijk Gebied (FOLG) opgezet. Eind 2024 heeft de provincie Utrecht in het kader van de PAS-melders de RUD Utrecht gevraagd om extra zorgvuldigheidsonderzoeken te verlenen in aanvulling op de huidige werkzaamheden. Deze activiteiten zijn arbeidsintensief. De geraamde lasten in totaal € 0,5 miljoen worden gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Gebiedsprocessen Stikstof.

Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-37.022	-49.157	-12.134	-4.620	-2.481	-3.319
--	---------	---------	---------	--------	--------	--------

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P2-1	Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	72.978	57.665	-15.313	-49.367	-54.406	-5.039	23.611	3.259	-20.352	9.707	109	-9.597
P2-2	Kwaliteit van natuur is goed/divers	60.093	12.496	-47.597	5.771	850	-4.922	65.864	13.345	-52.518	32.777	973	-31.804
P2-3	Verbinding natuur, mensen, maatsch.	3.541	0	-3.541	50	0	-50	3.590	0	-3.590	2.522	145	-2.377
P2-4	Duurzaamheid substantieel onderdeel	10.620	0	-10.620	6.530	4.400	-2.130	17.150	4.400	-12.750	729	0	-729
P2-5	Leefbaarheid van landelijk gebied	496	0	-496	-6	0	6	490	0	-490	162	0	-162
Totaal voor bestemming		147.728	70.161	-77.567	-37.022	-49.157	-12.134	110.706	21.004	-89.702	45.897	1.227	-44.670
Mutatie reserves		11.022	22.270	11.248	650	9.040	8.390	11.672	31.309	19.637	5.736	320	-5.416
Saldo begroting na NJR		158.750	92.431	-66.320	-36.372	-40.117	-3.745	122.378	52.314	-70.065	56.152	1.644	-54.507

3. Bodem, water, milieu

Beleidsmatig beeld

Water, bodem en Klimaatadaptatie

De uitvoering van de activiteiten zijn op schema. Het 2e Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028 is vastgesteld door GS en is in uitvoering.

Het concept Uitvoeringsprogramma Impuls Kader Richtlijn Water provincie Utrecht 2025-2027 is besproken in PS en zijn reacties opgehaald bij partners. In het najaar stellen GS het definitieve Impulsprogramma vast. Hiermee neemt de provincie Utrecht 13 aanvullende maatregelen om dichterbij de doelen van de KRW te komen.

De inhoudelijke voorbereidingen om in de Omgevingsvisie en -verordening meer rekening te houden met de effecten van klimaatveranderingen op wonen, wateroverlast en beschikbaarheid van zoetwater zijn op schema. Het gaat o.a. over beperkingen voor buitendijks bouwen en regionale en bovenregionale zoekgebieden voor aanvullende waterbergingsgebieden. PS zijn geïnformeerd met een Statenbrief hierover.

Het Uitvoeringsprogramma Bodem en Ondergrond is door GS vastgesteld. Hierin zijn maatregelen opgenomen voor aanpak verontreinigingen, waaronder PFAS en duurzaam gebruik van de ondergrond. Om te zorgen voor voldoende drinkwater in de toekomst worden maatregelen uitgevoerd. Het gaat om het vergroten van het aanbod (nieuwe winningen Eempolder en Schalkwijk), drinkwaterbesparing en visie op de lange termijn voor de drinkwatervoorziening. Een Drinkwaterraad met medeoverheden en de drinkwaterbedrijven is in de steigers gezet en gaat in september van start.

Het doel voor de aanpak van CO₂ reductie in het veenweiden blijft achter. Een versnelling is nodig. Samen met de waterschappen wordt dit uitgewerkt en zal onderdeel zijn van het UPLG dat in het najaar ter inzage gaat. PS zijn over de voortgang voor de uitvoering van de Regionale Veenweide Strategie met een Statenbrief geïnformeerd.

Milieu

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P3-1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	✓	✓	✓
Toelichting			
P3-2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	✓	✓	✓
Toelichting			
P3-3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon	✓	✓	✗
Toelichting	Bij vaststelling van de begroting was het Uitvoeringsprogramma Bodem en Ondergrond 2025-2027 nog niet vastgesteld door GS. De SPUK bodemmiddelen 2024-2030 waren daarom nog niet toegevoegd aan de begroting.		

P3-4 De leefomgeving is gezond en veilig

Toelichting We sturen actief op het voorkomen van onder uitputting van middelen dit jaar, ondanks de beperkte capaciteit. Het grootste risico daarbij ligt bij het dossier geluid belaste woningen, onderdeel van 3.4.3. Voor dit dossier is een bedrag van in totaal €650.000 beschikbaar gesteld, dat in vier jaarlijkse termijnen wordt uitgekeerd. We bevinden ons nu aan het begin van de eerste termijn. Hierdoor bestaat het reële risico dat dit jaar niet het volledige deel van de middelen kan worden benut. Als dit bedrag niet tijdig wordt ingezet, kan dit leiden tot onder uitputting en mogelijk tot vertraging in de uitvoering van maatregelen voor geluid belaste woningen. Het is daarom belangrijk om de voortgang nauwgezet te monitoren en indien nodig tijdig bij te sturen om benutting binnen het jaar zo veel mogelijk te waarborgen.

P3-5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot

Toelichting Onderzoeken en het uitvoeren van maatregelen om bodemdaling te remmen, zoals waterinfiltratiesystemen (WIS), kunnen via SPUK Impulsmiddelen veenweiden (L10) gefinancierd worden. Bij vaststelling van de begroting waren de SPUK Impulsmiddelen veenweiden nog niet toegevoegd aan de lasten van de begroting. De lasten voor de uitvoering voor de aanpak bodemdaling voor 2025 worden bijgesteld.

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	-3.635	0	3.635	3.671	3.671	3.671
Kasritme verschuiving	-39.641	-33.641	6.000	-1.248	-5.104	0
Ontwikkelingen in programma's	8.342	10.674	2.332	-1.256	-61	366
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-34.934	-22.967	11.967	1.167	-1.494	4.037
Mutatie reserves	6.000	542	-5.458	2.870	5.531	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	-28.934	-22.425	6.509	4.037	4.037	4.037

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	-3.635	0	3.635	3.671	3.671	3.671
Verwerking CAO	-3.635	0	3.635	3.671	3.671	3.671
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Kasritme verschuiving	-39.641	-33.641	6.000	-1.248	-5.104	0
Kasritme verschuiving Mooie en veilige dijken	-6.000	0	6.000	-1.248	-5.104	0

Voor het realiseren van de meekoppelkansen volgen we de planning van het waterschap HDSR voor de dijkversterking. De planningen vanuit het waterschap HDSR zijn opgeschoven en realisatie van de meekoppelkansen schuift daarom ook op. Gevolg hiervan is dat de uitgaven voornamelijk in 2026 en 2027 zullen plaatsvinden. We hebben het kasritme aangepast aan de bijgestelde planning van HDSR.

SPUK UPLG Maatregel pakket 3 Landbouw	120	120	0	0	0	0
---------------------------------------	-----	-----	---	---	---	---

Bij de aanvraag van de maatregelpakketten in 2024 is een inschatting gemaakt van het kasritme, waarbij als uitgangspunt gold dat de beschikbare middelen uiterlijk eind 2026 verplicht zouden worden. Inmiddels heeft het Rijk de termijn voor het verplichten van middelen verlengd tot eind 2028. Op basis van deze wijziging én de verwachte werkzaamheden is het kasritme herijkt en naar beneden bijgesteld voor 2025 en 2026.

Het kasritme voor zowel de baten als de lasten is gelijk (in de tabel saldo nul) en bedraagt voor 2025 € 3,9 miljoen en voor 2026 € 8,6 miljoen. Daarnaast is het relevant om te benoemen dat de eerste fase van het programma zich met name heeft gekenmerkt door opstartactiviteiten. In deze periode is veel aandacht uitgegaan naar het inregelen van de governance, het opbouwen van samenwerking en het leggen van de basis voor de uitvoering. Hierdoor zijn in de beginfase beperkt middelen verplicht voor uitvoering. Deze opstartfase was echter essentieel om de basis te leggen waarmee we de komende jaren de beschikbare middelen op verantwoorde wijze kunnen inzetten.

SPUK UPLG maatregelen pakket 2 Veenweide	-33.761	-33.761	0	0	0	0
--	---------	---------	---	---	---	---

Bij de aanvraag van de maatregelpakketten in 2024 is een inschatting gemaakt van het kasritme, waarbij als uitgangspunt gold dat de beschikbare middelen uiterlijk eind 2026 verplicht zouden worden. Inmiddels heeft het Rijk de termijn voor het verplichten van middelen verlengd tot eind 2028. Op basis van deze wijziging én de verwachte werkzaamheden is het kasritme herijkt en naar beneden bijgesteld voor 2025 en 2026.

Daarnaast is het relevant om te benoemen dat de eerste fase van het programma zich met name heeft gekenmerkt door opstartactiviteiten. In deze periode is veel aandacht uitgegaan naar het inregelen van de governance, het opbouwen van samenwerking en het leggen van de basis voor de uitvoering. Hierdoor zijn in de beginfase beperkt middelen verplicht voor uitvoering. Deze opstartfase was echter essentieel om de basis te leggen waarmee we de komende jaren de beschikbare middelen op verantwoorde wijze kunnen inzetten.

Ontwikkelingen in programma's	8.342	10.674	2.332	-1.256	-61	366
--------------------------------------	--------------	---------------	--------------	---------------	------------	------------

Begroting SPUK gelden	2.854	2.854	0	0	0	0
-----------------------	-------	-------	---	---	---	---

Bij vaststelling van de begroting waren de SPUK bodemmiddelen 2024-2030 (E58, E83, E97 en E113) nog niet (volledig) toegekend. Met deze begrotingswijziging wordt dit in het programma verwerkt.

Budget vrijval Sport	-150	0	150	0	0	0
----------------------	------	---	-----	---	---	---

In 2025 is een aanzienlijk deel van de beschikbare capaciteit ingezet voor de voorbereiding van het nieuwe beleidsprogramma voor de periode 2026–2029. Deze intensieve beleidsontwikkeling, in combinatie met een vacature binnen de compacte unit Sport (2 fte), heeft ertoe geleid dat enkele geplande onderzoeken naar nieuwe thema's en instrumenten nog niet zijn gestart. De in de Begroting 2025 genoemde resultaten zijn wel gerealiseerd.

Begrotingswijziging binnen het Landelijke Leefomgeving	-2.000	0	2.000	0	0	0
--	--------	---	-------	---	---	---

De proceskosten voor de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak zijn voor 2025 geraamd op € 3,8 miljoen voor de teams ULG-Oost € 1,2 miljoen, ULG-Zuid € 1,2 miljoen, ULG-West € 1,2 miljoen en ULG-Algemeen € 0,2 miljoen. Met deze budget neutrale begrotingswijziging worden de middelen op de daarvoor bestemde budgetplaatsen geboekt. De dekking vindt plaats uit programma 2 Landelijk gebied € 1,8 miljoen en programma 3 Water en Bodem.

Onttrekking Reserve Bodemsanering	462	0	-462	-1.562	-427	0
-----------------------------------	-----	---	------	--------	------	---

Bij het vaststellen van de begroting was het Uitvoeringsprogramma Bodem en Ondergrond 2025-2027 nog niet vastgesteld en dus ook niet bekend welke werkzaamheden door de reserve gedekt moeten worden. Dat is inmiddels wel het geval. De lasten voor uitvoering van het programma in 2025, 2026 en 2027 moeten worden bijgesteld.

Overschot baten VTH	0	358	358	0	0	0
---------------------	---	-----	-----	---	---	---

Vanuit De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied ontvangt de PU in juli voordelig saldo. Dit betreft onder uitputting begroting 2024. Hier is geen rekening mee gehouden in de begroting. Deze extra middelen kunnen vrijvallen.

SPUK gelden	7.462	7.462	0	0	0	0
-------------	-------	-------	---	---	---	---

Onderzoeken en het uitvoeren van bodem remmende middelen, zoals waterinfiltratiesystemen (WIS), kunnen via SPUK Impulsmiddelen veenweiden (L10) gefinancierd worden. Bij vaststelling van de begroting waren de SPUK Impulsmiddelen veenweiden nog niet toegevoegd aan de lasten en baten van de begroting. De lasten voor de uitvoering voor de aanpak bodemdaling voor 2025 worden opgehoogd.

Toevoeging budget asbestdaken	80	0	-80	-60	0	0
-------------------------------	----	---	-----	-----	---	---

Voor 2025 en 2026 waren de kosten voor Asbestdaken niet begroot. Met deze correctie worden de kosten voor asbestdaken verwerkt in de begroting met als dekking de projectreserve Asbestdaken.

Verlaging lasten grondwaterheffing	-366	0	366	366	366	366
------------------------------------	------	---	-----	-----	-----	-----

In de begroting staan te hoge lasten begroot voor grondwaterheffing. Met deze wijziging worden deze verlaagd.

Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
------------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-34.934	-22.967	11.967	1.167	-1.494	4.037
---	----------------	----------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel	Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P3-1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	48.969	37.768	-11.201	-43.970	-37.661	6.309	4.999	107	-4.891	1.923	0	-1.923
P3-2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	1.284	0	-1.284	215	0	-215	1.499	0	-1.499	816	17	-799
P3-3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon	3.991	1.334	-2.657	2.588	2.974	386	6.579	4.308	-2.271	2.178	152	-2.026
P3-4 De leefomgeving is gezond en veilig	17.352	94	-17.258	-491	358	849	16.861	452	-16.409	9.443	210	-9.233
P3-5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	4.470	0	-4.470	6.724	11.362	4.638	11.194	11.362	168	5.161	0	-5.161
Totaal voor bestemming	76.066	39.196	-36.870	-34.934	-22.967	11.967	41.132	16.229	-24.903	19.521	379	-19.142
Mutatie reserves	2.764	4.037	1.273	6.000	542	-5.458	8.764	4.579	-4.185	2.764	550	-2.214
Saldo begroting na NJR	78.830	43.233	-35.597	-28.934	-22.425	6.509	49.896	20.808	-29.088	23.894	929	-22.965

4. Klimaat en Energietransitie

Beleidsmatig beeld

Begin 2025 zijn we gestart met de herijking van het beleidsprogramma energietransitie. Hierin geven we aan hoe we in de periode 2026-2030 bijdragen aan de realisatie van een toekomstbestendig energiesysteem. We doen dit binnen de kaders van de Energievisie die eind 2024 is vastgesteld.

In het kader van de verdere ontwikkeling van een Utrechts Warmte Ondersteuningsbedrijf hebben we een intentieovereenkomst getekend met Netverder en Energiebeheer Nederland (EBN). Binnen het Energiedienstencentrum (EDC) gaan 2 nieuwe programma's van start: een online energieloket voor inwoners en een nieuwe aanpak voor verduurzaming van verenigingen van eigenaren (VvE's). Voor bedrijven die willen verduurzamen is extra ondersteuning beschikbaar via het Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen en het Ontzorgingsprogramma MKB. De realisatie van energiehubs verloopt trager dan verwacht door het ontbreken van aantrekkelijke randvoorwaarden.

Gedeputeerde Staten hebben besloten om windenergie mogelijk te maken in twee zoekgebieden in de gemeenten Oudewater, Montfoort en Stichtse Vecht. Dit is nodig om de gezamenlijke RES-doelen (zonne- en windenergie) voor 2030 te halen. In deze gemeenten is de procedure gestart conform het Beleidskader Lokaal Eigendom en Participatie. Dat is ook het geval in Wijk bij Duurstede waar we windenergie mogelijk maken op verzoek van de gemeente. In Lopik starten we dit najaar met de procedure op verzoek van de gemeente.

Begin dit jaar (2025) is het p-MIEK 2.0 door GS vastgesteld waarmee de prioritaire netuitbreidingen worden aangegeven. Deze projecten komen we in een latere fase vaak tegen vanuit onze rol als Bevoegd gezag of als toetser aan het ruimtelijk beleid. Inmiddels bekende voorbeelden zijn Breukelen-Kortrijk, Utrecht-Noord en Amersfoort-Noord. De netcongestieproblematiek is meest nijpend voor de provincies Flevoland, Gelderland en Utrecht (FGU), hiervoor is een separaat bestuurlijk overleg ingericht met Minister(ie) KGG. Hierbij wordt gekeken naar mogelijkheden om de netuitbreidingen (in het bijzonder Utrecht Noord) te versnellen en een pakket aan noodmaatregelen (o.a. flextenders, netbewust laden en bouwen) om het tekort aan netcapaciteit op te vangen. In Q3 en Q4 van dit jaar zal worden gekeken of we hiermee voldoende resultaat boeken, of dat nóg drastischer maatregelen (NB: denk aan een totale aansluitstop) noodzakelijk zijn.

Eind dit jaar hebben we ook meer zicht op de subsidieaanvragen die dit jaar beschikt zullen worden. Bij de Slotwijziging zullen we een voorstel doen voor mutatie van de reserve Energietransitie als blijkt dat er aanzienlijk meer of minder subsidies beschikt worden dan we nu verwachten.

In 2025 is een start gemaakt met de realisatie van de uitvoeringsagenda van De Utrechtse Klimaataanpak: Naar Netto Nul en de uitvoeringsagenda van Middellangetermijnstrategie Circulaire Samenleving 2025-2035 die beide in het najaar van 2024 zijn vastgesteld. Deze agenda's verbinden duurzaamheidsacties aan de gestelde strategische doelen, zorgen voor een prioritering van de acties en plaatsen de inzet en daarvoor benodigde middelen en instrumenten in de tijd. Zo wordt gewerkt aan:

- versterking van de coördinatie op duurzaamheid tussen de thema's energievoorziening, gebouwde omgeving, industrie, landbouw & landgebruik, mobiliteit en onze eigen organisatie;
- monitoring van en rapportage over de prestaties die op deze thema's worden geleverd en op de maatschappelijke impact die we als organisatie maken;
- maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen als één van de onderscheidende kenmerken van het Utrechtse inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- ondersteuning van de biobased (ver)bouwketen en vraagstimulering door de markt;
- het doorontwikkelen van CO₂-verwaardingsinstrumenten (CO₂-prijzen, meten van maatschappelijk impact en CO₂-compensatie) en het ontwikkelen van beleid voor het uit de atmosfeer halen van koolstofdioxide en het opslaan ervan;
- het ontwikkelen van een Utrechts beeld, samen met een beraad van bedrijven, organisaties en burgerinitiatieven (de zogenaamde 'Klimaatverkenners'), op een duurzaam Utrecht in 2050;
- het aandrijven van circulair ondernemen door passende en beschikbare ruimte voor circulaire bedrijvigheid te waarborgen, en het stelsel van vergunningen, toezicht en handhaving af te stemmen op circulaire processen en ketensamenwerking.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P4-1 Verduurzaming gebouwde omgeving			
Toelichting	Er is sprake van overbesteding doordat er meer subsidies voor opslag van zonne-energie (zon op dak) verstrekt worden dan voorzien. De regeling is inmiddels beëindigd en wordt geëvalueerd. De overbesteding kan binnen programma 4 worden opgevangen. Zie voorstellen voor begrotingswijzigingen.		
P4-2 Duurzame elektriciteit			
Toelichting	Er zijn in het kader van de RES-doelen nog onvoldoende ruimtelijke procedures gestart om de doelen voor 2030 te halen. Voor meer informatie verwijzen we naar de Statenbrief noodzaak aanvullende gebieden windenergie van 8 juli 2025.		
P4-3 Inclusiviteit en innovatie			
Toelichting	Er zijn minder middelen nodig voor grootschalige isolatieprojecten doordat gemeenten gebruik kunnen maken van Rijksmiddelen. De onderbesteding kan ingezet worden voor dekking van de overbesteding op beleidsdoel 4.1. Zie voorstel voor begrotingswijziging.		
	Het beoogde resultaat van 4 gerealiseerde energiehub wordt dit jaar zeer waarschijnlijk niet gehaald. Dit komt onder andere doordat de voorwaarden van de netbeheerder (groepstransportovereenkomst) nog niet aantrekkelijk genoeg zijn en er nog geen duidelijk verdienmodel is. We hebben onder andere in IPO- en MRU-verband een zienswijze ingediend voor de Groepstransportovereenkomst en zijn in nauw overleg met de netbeheerder om de voorwaarden aantrekkelijker te maken.		
P4-4 Energie-infrastructuur			
Toelichting	De werkdruk binnen het programma Netcongestie is enorm hoog. Dit is reden om versterking te zoeken, ondanks het feit dat we nog geen zicht hebben op structureel aanvullend budget van het Rijk voor de uitvoering van het klimaatakkoord vanaf 2026. Omdat een deel van het personeel ten onrechte ten laste van het materiele budget is gebracht is een voorstel opgenomen voor een begrotingswijziging. Zie voorstel voor begrotingswijziging.		
P4-5 Circulaire Samenleving			
Toelichting	Sinds de start van de realisatie is het team, dat in 2024 vrijwel geheel bestond uit tijdelijk ingehuurd personeel, vervangen door vaste medewerkers. Het team is in de lijnorganisatie geplaatst. Door deze personele wisselingen en voorbereidingen voor realisatie is enige vertraging ontstaan in de voorziene realisatie van maatregelen.		
P4-6 Klimaat neutrale Samenleving			
Toelichting	De Utrechtse Klimaataanpak en de bijbehorende uitvoeringsagenda zijn in Q4 van 2024 vastgesteld. Dit jaar is gestart met realisatie van de opgenomen maatregelen van de Uitvoeringsagenda 2025-2028. Het team is op orde. Door verschuivingen in landelijk en Europees beleid worden de realisatie van de ambities van de provincie Utrecht voor klimaatmitigatie bedreigd. En vanaf 2026 worden er minder Rijksmiddelen uitgekeerd voor de uitvoering van het klimaatakkoord (10% korting). Wij voeren hierop een actieve lobby om deze middelen toch te ontvangen. Herprioritering wordt nog overwogen.		

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	-54	0	54	86	61	16
Autonome ontwikkelingen	-486	0	486	217	-83	-1.017
Ontwikkelingen in programma's	1.674	-133	-1.807	16	0	0
Technische wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	1.134	-133	-1.268	319	-22	-1.001
Mutatie reserves	1.250	2.370	1.120	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	2.384	2.237	-147	319	-22	-1.001

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	-486	0	486	217	-83	-1.017
Verwerking CAO	-486	0	486	217	-83	-1.017
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Ontwikkelingen in programma's	1.674	-133	-1.807	16	0	0
aanpassing dekking SPUK bedrijfsmatig vastgoed	-800	-800	0	0	0	0
Mutatie SPUK-regeling voor bedrijfsmatig vastgoed. We verwachten lagere uitgaven dit jaar omdat de uitrol van het Ontzorgingsprogramma MKB trager verloopt dan gepland.						
Formatiemutatie 1fte GRO	0	0	0	16	0	0
Formatiemutatie 1fte GRO						
Herstel te hoge raming SPUK CDOKE 2024	0	-687	-687	0	0	0
In de jaarrekening 2024 is vastgesteld dat er een te hoge raming uit de SPUK CDOKE heeft plaatsgevonden. Met deze begrotingswijziging herstellen we dit door het te veel geraamde bedrag in 2025 te verlagen.						
Mutatie Netcongestie CDOKE-middelen	409	409	0	0	0	0
De werkdruk binnen het programma Netcongestie is enorm hoog. Dit is reden om tijdelijk versterking te zoeken ten laste van toegezegde CDOKE middelen.						
Onttrekking Reserve Energietransitie	1.120	0	-1.120	0	0	0
Onttrekking reserve energietransitie. Er worden meer subsidies verstrekt voor opslag van zonne-energie (grootschalig zon op dak) dan voorzien.						
SPUK-regeling voor energiehubbs	945	945	0	0	0	0
SPUK-regeling voor energiehubbs. Deze middelen worden ingezet voor uitvoering van de aanpak energiehubbs.						
Administratieve wijzigingen	-54	0	54	86	61	16
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	1.134	-133	-1.268	319	-22	-1.001

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P4-1	Verduurzaming gebouwde omgeving	7.146	2.350	-4.796	1.724	-800	-2.524	8.870	1.550	-7.320	2.718	0	-2.718
P4-2	Duurzame elektriciteit	2.279	725	-1.554	-1	-687	-687	2.278	38	-2.241	807	-687	-1.494
P4-3	Toekomstbestendig energiesysteem	6.329	829	-5.500	-1.132	945	2.077	5.197	1.774	-3.423	1.409	199	-1.211
P4-4	Energie- infrastructuur (vervalt)	1.282	648	-634	-7	409	416	1.274	1.057	-218	761	24	-738
P4-5	Circulaire Samenleving	2.267	0	-2.267	509	0	-509	2.776	0	-2.776	261	0	-261
P4-6	Klimaatneutrale Samenleving	1.124	665	-459	42	0	-42	1.165	665	-500	367	0	-367
Totaal voor bestemming		20.427	5.217	-15.211	1.134	-133	-1.268	21.561	5.083	-16.478	6.323	-465	-6.788
Mutatie reserves		4.000	1.500	-2.500	1.250	2.370	1.120	5.250	3.870	-1.380	0	0	0
Saldo begroting na NJR		24.427	6.717	-17.711	2.384	2.237	-148	26.811	8.953	-17.858	8.828	-465	-9.293

5. Bereikbaarheid Publieke Mobiliteit

Beleidsmatig beeld

Na Corona zijn reispatronen veranderd. We zien dat op bepaalde dagen van de week minder mensen het openbaar vervoer gebruiken. Tegelijkertijd leiden de verstedelijking en de mobiliteitstransitie tot meer OV-gebruik. Het is belangrijk om OV-producten aan te bieden die deze groei mogelijk maken. Bovendien hebben meer mensen minder te besteden en vinden wij het belangrijk dat er voldoende aandacht is voor de sociale functie van het OV.

In het coalitieakkoord 'Aan de slag voor Utrecht' staat dat de provincie een voor iedereen goed en toegankelijk OV wil en dat de beschikbaarheid van het OV in het landelijk gebied verder wordt onderzocht. Om dit te realiseren werken we verder aan een betaalbaar en dekkend Ov-systeem binnen de context van Publieke Mobiliteit. Het doel van Publieke Mobiliteit is het verbeteren van de deur tot deur bereikbaarheid voor iedereen door een betere ketenintegratie van verschillende deelsystemen, zoals OV, flexibel vervoer, deelmobiliteit, doelgroepenvervoer.

Binnen het programma 'Publieke Mobiliteit' zetten we in op vier pijlers om het hoofddoel van duurzame, gezonde en veilige bereikbaarheid te bereiken: 1. Versterken en koesteren netwerk 2. Duurzaam concessiemanagement 3. Aantrekkelijke knooppunten 4. Duurzaam beheer en realisatie van OV-infrastructuur. Enkele in het oog springende resultaten uit het programma 'Publieke Mobiliteit' over het eerste half jaar van 2025 zijn onder andere dat het vervoerplan 2025 door beide vervoerders weer volledig wordt gereden. We zien daarbij dat de ongeplande rituitval afneemt en dat de reizigersaantallen herstellen. Het aantal reizigers zit nu nog net onder het niveau van 2019. Daarnaast loopt de implementatie van de twee nieuwe OV-concessie, deze starten in december 2025. Om vervoersarmoede tegen te gaan is de provincie in 2025 van start gegaan met het project OV voor minima met als doel om een OV-product aan zoveel mogelijk inwoners met een minimum inkomen ter beschikking te stellen.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P5-1 Versterken netwerk			
Toelichting			
P5-2 Duurzaam concessiemanagement			
Toelichting	Op basis van de op dit moment bekende beschikkingen en aanvragen verwachten we een tekort. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door eindafrekeningen uit 2021 en 2022. Met de onttrekking van het restant uit de reserve wordt een groot deel opgevangen. Het resterend tekort kan deels opgevangen worden binnen de bestaande begroting van Publieke mobiliteit. We verwachten ook nog een aantal eindafrekeningen (over 2023 en 2024) die financieel gunstig uitpakken voor de provincie. Het is nu nog onduidelijk of deze eindafrekeningen in 2025 beschikt worden. We zijn hiervoor onder andere afhankelijk van de vervoerders voor het indienen van de eindafrekening. Bij de Slotwijziging is er een beter beeld van een het tekort en zullen wij u verder informeren.		
P5-3 Aantrekkelijke knooppunten			
Toelichting			
P5-4 Duurzaam beheer en realisatie van OV-inf			
Toelichting			

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	184	0	-184	-596	-596	-596
Ontwikkelingen in programma's	11.494	485	-11.009	1.500	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	11.678	485	-11.193	904	-596	-596
Mutatie reserves	-1.155	11.960	13.115	-1.500	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	10.523	12.445	1.922	-596	-596	-596

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	184	0	-184	-596	-596	-596
Kapitaallasten OV assets	-234	0	234	0	0	0
Op basis van de gerealiseerde investeringen voorgaande jaren zijn de kapitaallasten 2025 voor de OV assets geactualiseerd.						
Verwerking CAO	418	0	-418	-596	-596	-596
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Ontwikkelingen in programma's	11.494	485	-11.009	1.500	0	0
Deelmobiliteitshubs	275	275	0	0	0	0
Voor het plaatsen van deelmobiliteitshubs hebben wij van het Rijk een bijdrage van € 0,5 miljoen ontvangen vanuit de Specifieke uitkering Slim, veilig, doelmatig en duurzaam mobiliteitsinfrastructuur. Deze middelen worden in 2025 en 2026 besteed. Voorgesteld wordt om de lasten en baten hiervoor aan te passen.						
Eindafrekening Stationsgebied Driebergen-Zeist	-2.031	0	2.031	0	0	0
ProRail heeft onlangs de eindafrekening opgemaakt met een klein positief resultaat en het gereserveerde bedrag op de balans voor de eindafrekening kan hierdoor vrijvallen in het resultaat.						
OV concessies	12.751	210	-12.541	1.500	0	0
Zoals op de vorige pagina toegelicht, is dit tekort veroorzaakt door enige eindafrekeningen uit vorige jaren. We verwachten nog enige eindafrekeningen die positief uitvallen maar onduidelijk is of deze dit jaar worden beschikt. Bij de slotwijziging informeren wij u verder.						

Subsidies publieke mobiliteit	899	0	-899	0	0	0
-------------------------------	-----	---	------	---	---	---

Voor de afwikkeling van de subsidies publieke mobiliteit uit voorgaande jaren wordt een bedrag onttrokken uit de reserve Mobiliteitsprogramma.

Variabel onderhoud OV assets	-400	0	400	0	0	0
------------------------------	------	---	-----	---	---	---

Bij 5-4 Duurzaam beheer en realisatie van OV-infrastructuur verwachten wij bij variabel onderhoud een onderbesteding. Deze heeft deels te maken met kosten die ten onrechte in het variabele onderhoud waren opgenomen. Het resterende deel van het overschot bestaat uit een aantal infra onderhoudsprojecten die dit jaar geen doorgang meer zullen vinden. De infra projecten worden op projectmatige wijze opgepakt daarbij is nog niet duidelijk of alle werkzaamheden ook in 2025 gepland en uitgevoerd kunnen worden. De beoogde onderbesteding willen wij storten in de reserve Beheer en onderhoud OV-assets.

Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
------------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	11.678	485	-11.193	904	-596	-596
---	---------------	------------	----------------	------------	-------------	-------------

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P5-1	Versterken netwerk	11.284	0	-11.284	-2.000	0	2.000	9.285	0	-9.285	-315	95	410
P5-2	Duurzaam concessiemanagement	132.082	90	-131.992	14.765	210	-14.555	146.847	300	-146.547	157.798	193	-157.606
P5-3	Aantrekkelijke knooppunten	3.062	0	-3.062	694	275	-419	3.756	275	-3.481	621	0	-621
P5-4	Duurzaam beheer en realisatie van OV-inf	49.239	18.184	-31.055	-1.781	0	1.781	47.458	18.184	-29.274	22.645	5.822	-16.824
Totaal voor bestemming		195.667	18.274	-177.393	11.678	485	-11.193	207.345	18.759	-188.586	180.750	6.109	-174.641
Mutatie reserves		3.576	31.085	27.509	-1.155	11.960	13.115	2.421	43.045	40.624	0	18.585	18.585
Saldo begroting na NJR		199.243	49.359	-149.884	10.523	12.445	1.922	209.766	61.804	-147.962	167.476	25.210	-142.266

6. Bereikbaarheid Gezond en veilig

Beleidsmatig beeld

De uitvoering van de beleidsdoelen binnen dit programma ligt op schema. Aandachtspunt is de benodigde capaciteit bij ons en gemeenten voor studie en realisatie van infrastructuur. Dit raakt enkele beleidsdoelen binnen de thema's fiets en verkeersveiligheid. Op dit moment voorzien we wel de gestelde doelen voor 2025 te behalen.

De meerjarendoelen onder het beleidsdoel Samen gezonde groei bereikbaar maken liggen op schema. Een ontwikkeling is dat de definitieve uitspraak over het Tracébesluit Ring Utrecht niet in 2025 komt, maar later. De inhoudelijke en financiële uitwerking van de MIRT verkenning OV en Wonen ligt op schema om bij het BO-MIRT in het najaar 2025 met het Rijk en regio afspraken te maken over een voorkeurs-alternatief voor de Merwedelijn t/m Nieuwegein. Over het gepauzeerde project A1/A28 Knooppunt Hoevelaken is afgesproken dat het Rijk in samenspraak met de regio voor het BO MIRT 2025 onderzoekt of het mogelijk is om het project in kleinere projecten op te delen en te faseren.

Binnen het beleidsdoel Verschonen mobiliteit zijn deze zomer de resultaten van een monitor van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) bekend geworden die we met de regionale partners bespreken. Binnen het meerjarendoel goederenvervoer is de pilot Port of Utrecht afgerond en stimuleren we regionale subsidieaanvragen voor waterstofvulpunten. Voor de verduurzaming van onze infrastructuur is een grondstoffenstrategie opgesteld en brengen we onze materialenstromen beter in zicht.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P6-1 Meer fietsen over een sterker netwerk	✓	✓	✓
Toelichting			
P6-2 Veiligere infrastructuur en gedrag	✓	✓	✓
Toelichting			
P6-3 Samen gezonde groei bereikbaar maken	✓	✓	✓
Toelichting			
P6-4 Verschonen mobiliteit	✓	✓	✓
Toelichting			

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	572	36	-536	-672	-672	-1.092
Kasritme verschuiving	674	0	-674	749	-75	0
Ontwikkelingen in programma's	-6.140	1.275	7.415	-6.317	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-4.894	1.311	6.205	-6.240	-747	-1.092
Mutatie reserves	18.317	15.715	-2.602	5.493	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	13.423	17.026	3.603	-747	-747	-1.092

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	572	36	-536	-672	-672	-1.092
Bijdrage Topsector Logistiek	36	36	0	0	0	0
Vanuit de Topsector Logistiek voor de Joint Corridors of Road (JCOR) ontvangen we een bijdrage.						
Verwerking CAO	536	0	-536	-672	-672	-1.092
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Kasritme verschuiving	674	0	-674	749	-75	0
Kasritme verschuiving subsidie VerkeersveiligheidNL	-150	0	150	-75	-75	0
In de begroting is een subsidiepost opgenomen voor VeiligheidNL. De gekozen subsidievorm is echter gewijzigd in een exploitatiesubsidie en voorstel is nu een bedrag van € 0,2 miljoen te verdelen over de komende jaren.						
Kasritme wijziging meerjarendoel MIRT projecten	824	0	-824	824	0	0
Het kasritme van verschillende programma's zijn aangepast.						
Ontwikkelingen in programma's	-6.140	1.275	7.415	-6.317	0	0
Budgetoverheveling project Slimme kruisingen	-1.625	0	1.625	0	0	0

Het project Slimme Kruisingen was onderdeel van programma 6, beleidsdoel "6-3 Samen gezonde groei bereikbaar maken" en zal qua uitvoering binnen programma 7 beleidsdoel "7-1 Betere Benutting regionale mobiele netwerk" landen. Hiertoe wordt het resterende budget overgeheveld.

Project wordt gedekt uit de reserve Mobiliteitsprogramma. De uitvoering wordt beoogd de komende jaren plaats te vinden, waardoor ook het kasritme van de reserve hierop wordt aangepast.

CDOKE-gelden voor de uitvoering van het klimaatakkoord 2025	538	538	0	0	0	0
---	-----	-----	---	---	---	---

Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor de uitvoering van het Klimaatakkoord de zogenaamde CDOKE-gelden. Voor 2025 is voor de provincie Utrecht een bedrag van € 1,9 miljoen beschikbaar. Op basis van de omvang van de vraag wordt een deel toebedeeld aan duurzame mobiliteit.

Realiseren doorfietsroutes	-6.132	737	6.869	-6.317	0	0
----------------------------	--------	-----	-------	--------	---	---

In het coalitieakkoord is eenmalig € 60,0 miljoen gereserveerd voor bijdragen fietsmaatregelen. Deze middelen gaan wij inzetten voor het uitbreiden van het doorfietsrouten netwerk. Voor de doorfietsroutes wordt een adaptieve programmering gehanteerd. In een deel van de routes zitten dure fietsbruggen, waarvan de financiering mede afhankelijk is van andere partijen. Het is goed denkbaar dat het meerdere jaren gaat duren voor planvorming en de financiering daarvan rond is. De adaptieve programmering heeft als effect dat de financiële programmering op voorhand minder concreet te maken is. In de begroting is voor deze doorfietsroutes € 12,0 miljoen per jaar opgenomen. Om de beschikbare middelen toch beschikbaar te houden voor de aanleg van het doorfietsrouten netwerk stellen wij voor om een nieuwe projecten reserve Realiseren doorfietsroute met als functie egaliseren in te stellen en de € 12,0 miljoen voor 2025 in deze reserve te storten. Op deze manier blijven de middelen beschikbaar, ook als de uitvoering meerdere jaren in beslag neemt.

Daarnaast zijn nog enkele doorfietsroutes vanuit het oude coalitieakkoord in de realisatiefase. Hiervoor is nog € 11,4 miljoen beschikbaar in de reserve Mobiliteitsprogramma. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken. Een bedrag van € 5,1 miljoen hiervan is nodig voor de realisatie van de doorfietsroutes in 2025, boven op de bijdragen van € 0,7 miljoen uit de gemeenten. Wij stellen voor het restant uit de reserve Mobiliteitsprogramma € 6,3 miljoen ook toe te voegen aan deze nieuwe reserve.

Subsidies regionaal fietsnetwerk	1.079	0	-1.079	0	0	0
----------------------------------	-------	---	--------	---	---	---

Voor de afwikkeling van de subsidies regionale fietsnetwerk uit voorgaande jaren wordt een bedrag onttrokken uit de reserve Mobiliteitsprogramma.

Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
------------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-4.894	1.311	6.205	-6.240	-747	-1.092
---	---------------	--------------	--------------	---------------	-------------	---------------

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P6-1	Meer fietsen over een sterker netwerk	24.827	0	-24.827	-5.648	737	6.385	19.179	737	-18.442	15.395	0	-15.395
P6-2	Veiligere infrastructuur en gedrag	5.360	0	-5.360	-525	0	525	4.835	0	-4.835	1.852	0	-1.852
P6-3	Samen gezonde groei bereikbaar maken	13.886	0	-13.886	149	0	-149	14.035	0	-14.035	8.757	0	-8.757
P6-4	Verschonen mobiliteit	2.047	0	-2.047	1.130	574	-556	3.178	574	-2.604	904	0	-904
Totaal voor bestemming		46.120	0	-46.120	-4.894	1.311	6.205	41.226	1.311	-39.915	26.908	0	-26.908
Mutatie reserves		19.833	-13.899	-33.732	18.317	15.715	-2.602	38.150	1.816	-36.334	16.541	217	-16.324
Saldo begroting na NJR		65.953	-13.899	-79.852	13.423	17.026	3.603	79.376	3.127	-76.249	78.996	217	-78.779

7. Bereikbaarheid Infrastructuur en benutten

Beleidsmatig beeld

We voeren het overgrote deel van de voor dit jaar geplande activiteiten conform planning uit. Dit laat onverlet dat we niet alle projecten in de voorbereidings- en realisatiefase kunnen bemensen omdat hiervoor onvoldoende medewerkers beschikbaar zijn. Om dit aantal niet verder toe te laten nemen zijn we zeer terughoudend met het starten van nieuwe studies en zijn we zeer kritisch op de inhoud van lopende studies. Ondertussen zetten we in op werving, behoud en ontwikkeling van (nieuwe) medewerkers. Bij het beheer en onderhoud verwachten we het beschikbare budget te overschrijden, dit komt voornamelijk omdat voor het jaar 2025 nog 80% van het budget voor het variabel onderhoud ter beschikking is gesteld.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P7-1 Betere Benutting regionale mob.netwerk	✓	✓	✓
Toelichting			
P7-2 Versterken netwerk	✓	✓	✓
Toelichting			
P7-3 Duurzaam realiseren infrastr en onderh	✓	✓	✓
Toelichting			
P7-4 Duurzaam beheren van infrastructuur	✓	✓	✗
Toelichting	De prognose van het onderhoud laat dit jaar een overschrijding zien. Vorig jaar ontstond bij de opstelling van het MOP 2025 een tekort, wat we niet uit de reserve konden dekken. Dit tekort werd vooral veroorzaakt door 80% van het budget voor variabel onderhoud te hanteren. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door deze budgetverlaging.		

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	-1.281	0	1.281	734	734	734
Ontwikkelingen in programma's	10.277	900	-9.377	-34	-34	-34
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	8.996	900	-8.096	700	700	700
Mutatie reserves	2.397	532	-1.865	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	11.393	1.432	-9.961	700	700	700

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	-1.281	0	1.281	734	734	734
Kapitaallasten wegen en vaarwegen	-385	0	385	0	0	0
Op basis van de gerealiseerde investeringen voorgaande jaren zijn de kapitaallasten 2025 voor wegen en vaarwegen geactualiseerd.						
Verwerking CAO	-896	0	896	734	734	734
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Ontwikkelingen in programma's	10.277	900	-9.377	-34	-34	-34
Budgetoverheveling project Slimme kruisingen	825	0	-825	0	0	0

Het project Slimme Kruisingen was onderdeel van programma 6, beleidsdoel "6-3 Samen gezonde groei bereikbaar maken" en zal qua uitvoering binnen programma 7, beleidsdoel "7-1 Betere Benutting regionale mobiele netwerk" landen. Hiertoe wordt het resterende budget overgeheveld.

Project wordt gedekt uit de reserve Mobiliteitsprogramma. De uitvoering wordt beoogd de komende jaren plaats te vinden, waardoor ook het kasritme van de reserve hierop wordt aangepast.

Overbesteding Beheer en onderhoud (vaar)wegen	9.452	100	-9.352	0	0	0
---	-------	-----	--------	---	---	---

Bij het beleidsdoel "Bereikbaarheid infrastructuur en benutten" wordt een overbesteding verwacht en kent verschillende oorzaken.

Vaste onderhoudslasten:

De vaste onderhoudslasten hebben een prognose overschrijding en wordt veroorzaakt bij de assets verhardingen door een te lage begroting voor hemelwaterafvoer en bij algemeen door hogere leasekosten dan verwacht.

De inhuurkosten en personele lasten welke doorbelast worden aan het materieel budget veroorzaken tevens een overschrijding.

Variabele onderhoudslasten:

De prognose van het onderhoud laat dit jaar een overschrijding zien. Vorig jaar ontstond bij de opstelling van het MOP 2025 een tekort, wat we niet uit de reserve konden dekken. Dit tekort werd vooral veroorzaakt door 80% van het budget voor variabel onderhoud te hanteren. De overschrijding wordt met name veroorzaakt doordat we erin slaagden het geplande onderhoud uit te voeren.

Studies en verkeersmanagement:

Doorbelasting van inhuur en personele lasten bij studies en verkeersmanagement veroorzaken een overschrijding.

Bij de jaarrekening van 2024 is als gevolg van het doorschuiven van werkzaamheden naar 2025 een lagere onttrekking uit de reserve beheer en onderhoud wegen geboekt. Voorgesteld wordt om het restbudget in de reserve van circa € 0,5 miljoen te onttrekken.

Specifieke uitkering intelligente verkeersinstallaties	0	500	500	0	0	0
--	---	-----	-----	---	---	---

Het Rijk stelt middelen beschikbaar van € 0,5 miljoen voor het plaatsen van intelligente verkeersinstallaties.

Toegankelijkheid haltes	0	0	0	-34	-34	-34
-------------------------	---	---	---	-----	-----	-----

In 2024 is een decentralisatie uitkering ontvangen van € 1,0 miljoen voor het aanpassen van ov-haltes op het gebied van toegankelijkheid. Dit bedrag is in de reserve Mobiliteitsprogramma gestort in afwachting op het bestedingsplan. Inmiddels is duidelijk geworden dat we het bedrag gaan inzetten voor het toegankelijk maken van de provinciale haltes. Hiervoor wordt een investeringsvoorstel gemaakt. Omdat investeringen via de balans lopen en via de kapitaallasten op de exploitatie drukken, willen wij voorstellen om het budget om te zetten in structurele kapitaallasten. Hiervoor worden de middelen onttrokken uit de reserve en ten gunste van het begrotingssaldo gebracht, om daarna om te zetten in kapitaallasten ten laste van het begrotingssaldo. Dit zal verwerkt worden bij de volgende MIP.

Verrekening Vijfherenlanden Merwede	0	300	300	0	0	0
-------------------------------------	---	-----	-----	---	---	---

Dit betreft een correctie van de verrekening VHL 2024. Is uitgevoerd middels facturatie aan provincie Zuid-Holland.

Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
------------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	8.996	900	-8.096	700	700	700
--	-------	-----	--------	-----	-----	-----

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P7-1	Betere Benutting regionale mob.netwerk	2.763	0	-2.763	2.467	0	-2.467	5.230	0	-5.230	1.375	11	-1.364
P7-2	Versterken netwerk	1.538	0	-1.538	3.006	0	-3.006	4.543	0	-4.543	2.553	0	-2.553
P7-3	Duurzaam realiseren infrastr en onderh	5.901	0	-5.901	31	0	-31	5.932	0	-5.932	3.188	0	-3.188
P7-4	Duurzaam beheren van infrastructuur	41.482	956	-40.526	3.492	900	-2.592	44.974	1.856	-43.118	4.624	500	-4.124
Totaal voor bestemming		51.684	956	-50.728	8.996	900	-8.096	60.680	1.856	-58.824	11.740	511	-11.230
Mutatie reserves		0	0	0	2.397	532	-1.865	2.397	532	-1.865	0	0	0
Saldo begroting na NJR		51.684	956	-50.728	11.393	1.432	-9.961	63.077	2.388	-60.689	24.183	551	-23.632

8. Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme

Beleidsmatig beeld

We voeren het overgrote deel van de voor dit jaar geplande activiteiten conform planning uit en verwachten de in de begroting opgenomen resultaten te behalen.

Onder Programma 8 is 2025 het eerste jaar van uitvoering van het nieuwe Omgevingswetprogramma Cultuur en Erfgoed 2025-2028 (CEP), en het laatste jaar van het lopende Omgevingswetprogramma Recreatie en Toerisme.

Met het nieuwe CEP behouden en versterken we wat we de afgelopen jaren hebben ingezet. Zo verbreden we de inzet op bijvoorbeeld erfgoedparticipatie (Verdrag van Faro), verhogen we onze inspanningen voor de restauratie van rijksmonumenten (niet woonhuizen) en blijven we ons (pro)actief inzetten om erfgoedwaarden te borgen in ruimtelijke ontwikkelingen. De samenwerking op cultuurgebied verbreden we, binnen de Cultuurregio Utrecht, op het gebied van cultuurparticipatie en culturele voorzieningen. Voor de Hollandse Waterlinies lopen diverse projecten om de beleving te versterken. Ook lopen diverse initiatieven voor nieuwe erfgoeddeals met het rijk waarmee erfgoedwaarden en de grote transitieopgaven bij elkaar komen.

Voor recreatie en toerisme betekent het dat we nu werken aan een nieuw Beleidsprogramma Recreatie, Toerisme, Sport en Bewegen 2026- 2029. De kaderstelling is volgens planning door PS vastgesteld. Inmiddels is ook het ontwerpprogramma op 7 juli vastgesteld door GS.

We verwachten ook financieel 2025 in lijn met de begroting uit te komen. Wel zal er mogelijk sprake zijn van financiële verschuivingen bij de slotwijziging, deels ten gunste en deels vanuit bestaande reserves. Het gaat dan om de egaliseringsreserves monumentenzorg en Hollandse Waterlinies. Naar verwachting zullen daarin stortingen plaatsvinden ten gevolge van het (latere) startjaar van enkele grote subsidieprojecten (restauranten). Bij de reserve programma landelijk gebied (Cultuur en Erfgoed) gaat het om verwachte onttrekkingen voor diverse afrondende projecten bij Fort Vechten.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P8-1 De culturele infrastructuur is sterk			
Toelichting			
P8-2 De bezoekerseconomie is sterk			
Toelichting			

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	1.003	0	-1.003	-1.086	-1.086	-1.086
Ontwikkelingen in programma's	-1.247	-600	647	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-244	-600	-356	-1.086	-1.086	-1.086
Mutatie reserves						

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	-244	-600	-356	-1.086	-1.086	-1.086

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	1.003	0	-1.003	-1.086	-1.086	-1.086
Verwerking CAO	1.003	0	-1.003	-1.086	-1.086	-1.086
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						

Ontwikkelingen in programma's	-1.247	-600	647	0	0	0
Bijdrage OCW voor Hollandse waterlinie	83	0	-83	0	0	0
Via de decembercirculaire 2024 zijn er middelen beschikbaar gesteld door het ministerie van OCW voor de ontwikkeling van het ruimtelijk perspectief Hollandse Waterlinie. Deze middelen waren niet opgenomen in de bestemmingsvoorstellen bij de jaarrekening 2024. Nu worden de middelen gedekt uit het begrotingssaldo.						

Bijstelling begroting Culturele infrastructuur en storting in de reserve	-150	0	150	0	0	0
Verwerking van de vastgestelde begroting Cultuur en erfgoedprogramma via verplaatsing middelen naar reserve investeringsfonds provinciaal erfgoed						

Onttrekking resterende middelen AVP-waterlinie museum	436	0	-436	0	0	0
De middelen worden aan de reserve onttrokken om te worden ingezet voor de activiteiten ter voorbereiding van de ontbinding van de erfpachtovereenkomst Waterliniemuseum						

Storting en onttrekking reserve LG RODS	175	-600	-775	0	0	0
Onttrekking uit de reserve LG RODS, ten behoeve van de uitvoering van het fietspad IJsselwetering en de planvorming voor het fietspad Reijerscop. Daarnaast worden de geraamde opbrengsten uit de verkoop van een RODS-kavel met woning doorgeschoven naar 2026.						

Storting reserve Domkerk	-1.791	0	1.791	0	0	0
Middelen 2024 die via bestemmingsvoorstel Jaarrekening 2024 aan reserve worden toegevoegd voor subsidieaanvraag Domkerk die pas in 2026 beschikt kan worden in verband met startjaar project.						

Administratieve wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-244	-600	-356	-1.086	-1.086	-1.086

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P8-1	De culturele infrastructuur is sterk	26.239	0	-26.239	-695	0	695	25.545	0	-25.545	17.820	-3	-17.823
P8-2	De beheerseconomie is sterk	5.906	600	-5.306	451	-600	-1.051	6.357	0	-6.357	3.016	113	-2.904
Totaal voor bestemming		32.145	600	-31.545	-244	-600	-356	31.902	0	-31.902	20.837	110	-20.727
Mutatie reserves		1.791	1.111	-680	1.341	611	-730	3.132	1.722	-1.410	1.791	0	-1.791
Saldo begroting na NJR		33.936	1.711	-32.225	1.097	11	-1.086	35.034	1.722	-33.312	24.657	223	-24.434

9. Economie

Beleidsmatig beeld

We liggen op koers met de uitvoering van de activiteiten die voor dit jaar gepland zijn. In 2025 is het centrale thema het toepassen van de beleidscyclus in alle facetten. Veel van ons beleid is al gestart en bevindt zich in de fase van evaluatie en herijking. Voor de Utrecht Talent Alliantie (UTA), het kantorenbeleid, de regeling Vitaliteit Binnensteden, de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht Region en de N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) is de evaluatie gestart of afgerond. Voor de onderwerpen Regionale Innovatiekracht en Kantorenbeleid is een Statenvoorstel aangeboden aan PS, deze zijn beiden aangenomen. Ook is de Startnotitie omtrent het Beleidsprogramma Economie onder de Omgevingsvisie besproken in GS. In het najaar wordt dit naar PS gebracht.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P9-1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers			
Toelichting	Voorgesteld wordt om de budgetten voor arbeidsmarkt (€ 0,6 miljoen) en digitalisering (€ 0,2 miljoen) door te schuiven naar 2026 vanwege herijking van de impulsregeling en financiering van de European Digital Innovation Hub (EDIH) 2.o.		
P9-2 Bedrijven werken aan innovaties maatscha			
Toelichting			
P9-3 Voldoende vestigingsmogelijkheden			
Toelichting	Voorgesteld wordt om het budget voor het programma Werklandschappen van de Toekomst door te schuiven naar 2026 voor cofinanciering. Het programma Werklandschappen van de Toekomst is binnen de provincie Utrecht van start gegaan vanuit een eerste financieringsronde van Rijksmiddelen. Voor de provinciale cofinanciering aan het programma is een subsidieaanvraag vanuit Stichting Werklandschappen van de Toekomst in voorbereiding. De provinciale subsidie zal naar verwachting in 2026 worden beschikt.		

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	117	0	-117	-159	-159	-159
Ontwikkelingen in programma's	-2.150	0	2.150	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-2.033	0	2.033	-159	-159	-159
Mutatie reserves	13.791	12.436	-1.355	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	11.758	12.436	678	-159	-159	-159

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	117	0	-117	-159	-159	-159
Verwerking CAO	117	0	-117	-159	-159	-159
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Ontwikkelingen in programma's	-2.150	0	2.150	0	0	0
9.1.1 Arbeidsmarkt	-600	0	600	0	0	0
Storting in de projectreserve arbeidsmarkt. Door een verschuiving in één van de impulsplannen wordt de financiering doorgeschoven naar volgend jaar.						
9.1.2 Digitalisering	-200	0	200	0	0	0
De lasten worden verlaagd en gestort in de projectreserve m.b.t. digitalisering. De bestemde cofinanciering vanuit de EU voor de European Digital Innovation Hub wordt volgend jaar beschikbaar gesteld.						
9.3.1 Werklandschappen van de Toekomst	-1.350	0	1.350	0	0	0
De lasten worden verlaagd en gestort in de projectreserve m.b.t. werklandschappen van de toekomst. De cofinanciering wordt pas in 2026 beschikbaar gesteld. Daarom wordt het bedrag gestort in de reserve.						
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-2.033	0	2.033	-159	-159	-159

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel	Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
Pg-1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	4.323	36	-4.287	-722	0	722	3.601	36	-3.565	1.124	31	-1.093
Pg-2 Bedrijven werken aan innovaties maatscha	7.026	0	-7.026	127	0	-127	7.153	0	-7.153	3.833	0	-3.833
Pg-3 Voldoende vestigingsmogelijkheid en	2.578	0	-2.578	-1.437	0	1.437	1.141	0	-1.141	518	0	-518
Totaal voor bestemming	13.927	36	-13.891	-2.033	0	2.033	11.894	36	-11.858	5.474	31	-5.443
Mutatie reserves	3.600	1.129	-2.471	14.150	12.000	-2.150	17.750	13.129	-4.621	0	0	0
Saldo begroting na NJR	17.527	1.165	-16.362	12.117	12.000	-117	29.644	13.165	-16.479	12.354	31	-12.323

10. Bestuur

Beleidsmatig beeld

De realisatie en voortgang op de beleidsdoelen binnen het programma Bestuur verlopen grotendeels volgens planning, hoewel bij enkele doelen sprake is van een beperkte achterstand.

Zo wordt er actief gewerkt aan het efficiënt inrichten van de uitvoerende processen rondom de Wet open overheid. Dit traject zal echter naar verwachting nog niet volledig zijn afgerond in 2025. Daarnaast wordt de uitvoering van de Dorpendeals uit de regeling Vitale Samenleving verwacht vanaf 1 januari 2026, nadat de regeling Vitale Samenleving in juli 2025 is gepubliceerd. Bij de Slotwijziging vindt overheveling van de bijbehorende middelen plaats.

Voor het beleidsdoel 'Het provinciebestuur is sterk en duidelijk' dreigt budgetoverschrijding plaats te vinden. Nadere toelichting hierop is terug te vinden in de tabel hieronder.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P10-1 Provinciebestuur sterk en duidelijk			
Toelichting	Het budget is voor meer dan 50% uitgeput. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de reeds in de kadernota 2026 gemelde toename van de accountantskosten en van de vergoedingen voor PS- en commissieleden. Daarnaast zijn de beheer en onderhoudskosten voor Paushuize hoger dan begroot door het terugbetalen van een eerder toegekende subsidie, schade aan kunstwerken en hogere energielasten.		
P10-2 Integriteit is een vast onderdeel			
Toelichting			
P10-3 Intensievere aanpak van ondermijning			
Toelichting			
P10-4 Strategisch vermogen is groot			
Toelichting			
P10-5 Regionale slagkracht sterk			
Toelichting			
P10-6 Gemeenten, waterschap conf. wet			
Toelichting			
P10-7 Concernbrede aansturing brede thema			
Toelichting	Doordat de regeling Vitale Samenleving pas in juli 2025 wordt gepubliceerd dreigt de termijn voor het indienen van een Dorpendeal te kort te worden. We stellen voor om de middelen voor 5 Dorpendeals en de bijbehorende ondersteuning mee te nemen naar de Begroting 2026. Deze budgetoverheveling vindt bij de slotwijziging plaats. De Dorpendeals hebben dan als startdatum 1 januari 2026. De reden dat het stoplicht op oranje staat heeft te maken met de verwerkingstijd vanuit subsidieloket m.b.t. de in te dienen subsidies. Op het moment dat de subsidieregeling 1 september wordt opengesteld, heeft het subsidieloket 13 weken alvorens tot een besluit wordt gekomen. Dit maakt dat de eerste beslissingen in december worden genomen. Uitkeren van het subsidie zal pas in januari 2026 volgen.		
P10-8 Juridisch fundament sterker			
Toelichting	Het efficiënt inrichten van uitvoerende processen is in uitvoering, maar zal nog niet volledig gerealiseerd zijn in 2025, voornamelijk op het gebied van de Wet Open Overheid.		
P10-9 De communicatie is zichtbaar, vindbaar			

Toelichting

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	24	0	-24	-54	-39	-40
Autonome ontwikkelingen	-27	0	27	-363	-760	-917
Ontwikkelingen in programma's	249	-61	-310	40	8	8
Technische wijzigingen	140	0	-140	-140	-140	-140
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	387	-61	-448	-517	-931	-1.089
Mutatie reserves	2.150	0	-2.150	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	2.536	-61	-2.597	-517	-931	-1.089

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	-27	0	27	-363	-760	-917
Verwerking CAO	-27	0	27	-363	-760	-917
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Ontwikkelingen in programma's	249	-61	-310	40	8	8
Budgetoverheveling Leiderschapprogramma	-150	0	150	0	0	0
Middels deze begrotingswijziging wordt budget ten behoeve van het programma Leiderschap (BIO) voor directieleden overgeheveld van programma bestuur naar programma overhead.						
Correctie Paushuize	439	-61	-500	0	0	0
De beheer en onderhoudskosten van Paushuize zijn hoger door schade aan kunstwerken en hogere energielasten. Er zullen in 2025 minder opbrengsten zijn.						
Formatie mutatie BEI	-40	0	40	40	8	8
Formatie toevoeging structureel, IBT Dekking op basis van materieel budget. Formatie toevoeging tijdelijk 2025+2026 Sociale Agenda						
Administratieve wijzigingen	24	0	-24	-54	-39	-40
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	247	-61	-307	-377	-791	-949

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel	Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P10-1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	11.610	296	-11.314	648	-61	-708	12.258	235	-12.023	6.484	6	-6.478
P10-2 Integriteit is een vast onderdeel	285	0	-285	14	0	-14	299	0	-299	132	0	-132
P10-3 Intensievere aanpak van ondermijning	1.350	0	-1.350	-122	0	122	1.228	0	-1.228	340	0	-340
P10-4 Strategisch vermogen is groot	3.525	130	-3.395	-707	0	707	2.818	130	-2.688	579	0	-579
P10-5 Regionale slagkracht sterk	5.930	0	-5.930	722	0	-722	6.652	0	-6.652	2.981	0	-2.981
P10-6 Gemeenten, waterschap conf. wet	1.099	0	-1.099	452	0	-452	1.551	0	-1.551	679	0	-679
P10-7 Concernbrede aansturing brede thema	2.394	0	-2.394	211	0	-211	2.605	0	-2.605	806	21	-785
P10-8 Juridisch fundament sterker	3.431	0	-3.431	-1.190	0	1.190	2.241	0	-2.241	904	0	-904
P10-9 De communicatie is zichtbaar, vindbaar	3.374	0	-3.374	359	0	-359	3.732	0	-3.732	2.112	0	-2.112
Totaal voor bestemming	32.998	426	-32.572	387	-61	-448	33.385	365	-33.020	15.017	27	-14.990
Mutatie reserves	0	283	283	2.150	0	-2.150	2.150	283	-1.867	0	0	0
Saldo begroting na NJR	32.998	709	-32.289	2.537	-61	-2.598	35.535	648	-34.887	16.790	27	-16.764

11. Overhead

Beleidsmatig beeld

In deze najaarsrapportage is het algemene beeld, dat de realisatie en de voortgang op de beleidsdoelen in programma 11 verloopt zoals gepland. De personele kosten van de overhead zijn – zoals ook aangekondigd bij de jaarafsluiting 2024 – ook in 2025 nog niet in de pas met de budgetten. Dat wordt enerzijds veroorzaakt door oude taakstellingen en anderzijds doordat we niet de benodigde middelen hebben voor de uitvoering. Ook overbesteding of ziektevervanging (inhuur) zijn soms oorzaak van de extra lasten. In de kadernota 2026 zijn voorstellen gedaan - én vastgesteld - deze formatie weer op een passend niveau te brengen; gebaseerd op advies- en benchmarkonderzoeken. Met de middelen uit de kadernota en met bijsturing streven wij ernaar per 1 januari 2026 weer in de pas te lopen qua personele kosten.

In meer detail over de beleidsdoelen:

In 2025 doen wij investeringen in de financiële keten en in de beheersing. We trainen onze budgethouders en zorgen ervoor dat het kennisniveau op orde is of komt. We hebben een overheadsystematiek voorbereid die bij de begroting 2026 aan de Staten wordt aangeboden en bij het boekjaar 2027 in gebruik wordt genomen. De jaarafsluiting 2024 is versneld opgeleverd, conform de afspraken vanuit de “Commissie Janssen”. Alhoewel de versnelling op zich misschien niet eens per se tot de verbeelding spreekt, kunnen wij u vertellen dat we dit hebben gerealiseerd in een nieuw financieel systeem. Tevens hebben wij de arbeidskostensturing in onze interne processen en in de systeeminrichting versterkt.

Via de Staat van de Organisatie bent u geïnformeerd over de organisatie. Specifiek op het thema duurzame inzetbaarheid benoemen wij de aanbesteding van onze bedrijfsarts. Daar waar de inzet in het vorige contract meer gericht was op de verzuim casuïstiek (curatie en preventie), helpt ons zorgpartner ons nu vanuit de een bredere benadering om de preventieve en positief psychologische kant van vitaliteit nog meer gestalte te geven (amplitie). Doel is daarmee om meer verzuim te voorkomen.

Het ICT-fundament wordt gemoderniseerd en de voorbereiding wordt getroffen voor de realisatie van een centraal ‘dataplatform’. Daarmee kunnen we de verschillende maatschappelijke opgaven helpen te versnellen en kunnen we betere inzichten creëren voor grip en synergie tussen de opgaven. Daarnaast werken we aan de wendbaarheid en stuurbaarheid van de IV-organisatie. Hiervoor is onder meer een IV-portfolio gerealiseerd. De komende tijd zetten we in op zowel vervangingen, als op die projecten die invulling geven aan de realisatie van de door de Staten vastgestelde I-visie. Uit de nu beschikbare middelen kunnen generieke (voor alle medewerkers) ICT-voorzieningen worden bekostigd. Wij voorzien dat er dit jaar investeringsmiddelen voor die generieke voorzieningen niet uitgegeven kunnen worden; investeringen schommelen over de jaren heen. Daarom stellen we bij de begroting 2026 een egalisatiereserve voor/in, als buffer om pieken op te kunnen vangen en om overschotten aan te kunnen doteren.

Verbeteringen in de interne dienstverlening zijn opgestart of doorgevoerd. Via bijvoorbeeld de inzet van klantreizen zijn inmiddels enkele processen slimmer, maar vooral klantgerichter ingericht.

De doorbelasting van het Subsidieloket is nog niet verwerkt en zal worden meegenomen in de slotwijziging.

In de voortgang in 1 oogopslag hierna lichten we alleen de afwijkingen toe op de inhoud, de planning of het budget.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel	Activiteit	Planning	Budget
P11-1 De financiële keten is robuust			
Toelichting	Het domein Bedrijfsvoering, Informatie en Organisatie (BIO) kent een structurele taakstelling die net als voorgaande jaren niet kan worden ingevuld. Bij de kadernota 2026 is voorgesteld om deze taakstelling te laten vervallen, omdat deze gezien de majeure opgave van de provincie en de benodigde ondersteuning van BIO niet haalbaar en realistisch is. De kadernota is inmiddels vastgesteld, waarmee dit jaar het laatste boekjaar is waarin we hierop moeten rapporteren.		
P11-2 Organisatie duurzaam inzetbaar			
Toelichting	Het huidige budget voor personeel is niet toereikend. De budgetoverschrijding is dan ook het gevolg van boven formatieve bezetting. BMC heeft een benchmark uitgevoerd, waarna er voorstellen zijn gedaan in de kadernota 2026 om de formatie op het juiste niveau te brengen. De kadernota is inmiddels conform vastgesteld. Er wordt aanvullend actief gestuurd op de bezetting.		
P11-3- ICT-fundament is toekomstbestendig 1			
Toelichting	Kwantitatief is de huidige formatie is niet in lijn met de opgaven zoals beschreven in de I-visie en de datastrategie, waardoor er een overschrijding is op de personeelskosten. Resultaten van het toegezegde benchmark onderzoek hebben geleid tot een voorstel in de kadernota 2026-2029, zodat de formatie en de opgaven in lijn kunnen worden gebracht. Voor de kwalitatieve ontwikkeling van de bestaande formatie wordt met behulp van de strategische personeelsplanning ingezet op de ontwikkeling van kennis, vaardigheden, processen en rolbeschrijvingen, zodat er aansluiting is op toekomstige ICT-taken. De kadernota is inmiddels conform vastgesteld.		
	Er blijven IV investeringsmiddelen over dit jaar. Er wordt voorgesteld deze middelen te doteren aan de bij de begroting 2026 in te stellen egaliseriereserve IV.		
P11-4 De dienstverlening is klantgericht			
Toelichting	In keten dienstverlening zitten meerdere teams/thema's: Facilitair, Office Support, Subsidies en Inkoop. Over de gehele linie is er bijsturing gewenst op het personele budget. We streven ernaar om deze - zoals toegezegd aan de Staten - per 1 januari 2026 in lijn te hebben met de budgetten behorend bij de formatie. Dat kan ook, nu achterstanden veelal zijn ingelopen. Daarbij worden ambities in de interne dienstverlening neerwaarts bijgesteld.		
P11-5 De provincie geeft het goede voorbeeld			
Toelichting			
P11-6 De beheersing van de organisatie			
Toelichting			

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Administratieve wijzigingen	20	-10	-30	-32	-22	24
Autonome ontwikkelingen	1.824	0	-1.824	-1.876	-1.792	-1.776
Ontwikkelingen in programma's	2.873	65	-2.808	-72	-24	-16
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	4.718	55	-4.662	-1.980	-1.838	-1.768
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	4.718	55	-4.662	-1.980	-1.838	-1.768

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	1.824	0	-1.824	-1.876	-1.792	-1.776
Programma Wet open overheid (Woo) budget 2025	568	0	-568	0	0	0
In de Mei- en Septembercirculaire 2021 zijn er via het provinciefonds middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de wettelijke taak Wet open overheid. Bij de verwerking van het provinciefonds zijn deze geoormerkte bedragen voor de Woo toegevoegd aan de algemene middelen, conform de verslaggevingsregels. In de huidige begroting 2025 is het budget voor de Woo nog niet opgenomen. Dat doen we door middel van deze begrotingswijziging. We verhogen het budget voor de Woo ten laste van de algemene middelen. Dit is het bedrag dat via de circulaire voor 2025 beschikbaar was gesteld en was toegevoegd aan de algemene middelen.						
Verwerking CAO	1.256	0	-1.256	-1.876	-1.792	-1.776
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Ontwikkelingen in programma's	2.873	65	-2.808	-72	-24	-16
Budgetoverheveling Leiderschapprogramma	150	0	-150	0	0	0
Middels deze begrotingswijziging wordt budget ten behoeve van het programma Leiderschap (BIO) voor directieleden overgeheveld van programma bestuur naar programma overhead.						
Formatie mutatie BEI	40	0	-40	-40	-8	-8
Formatie toevoeging structureel IBT Formatie toevoeging tijdelijk 2025+2026 Sociale Agenda						
Formatiemutatie GRO	8	0	-8	-16	0	0
Formatiemutatie SRO	8	0	-8	-16	-16	-8

Prognose P-budget P11	2.425	0	-2.425	0	0	0
Door middel van deze begrotingswijziging dekken we de lasten van het P-budget P11.						
SPUK C130	65	65	0	0	0	0
SPUK compensatie Woo, deze zijn budgettair neutraal verwerkt						
Taakstelling	1.677	0	-1.677	0	0	0
Door middel van deze begrotingswijziging dekken we de, niet in te vullen, eerder opgelegde taakstelling binnen programma 11.						
Wijziging uitvoeringskalender IV-roadmap	-1.500	0	1.500	0	0	0
Op basis van de geactualiseerde uitvoeringskalender van de IV-roadmap laten we in 2025 1,5 miljoen vrijvallen. Bij de begroting van 2026 zullen we € 1,5 miljoen doteren in de nieuw gevormde egalisatiereserve.						
Administratieve wijzigingen	20	-10	-30	-32	-22	24
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	4.718	55	-4.662	-1.980	-1.838	-1.768

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P11-1	De financiële keten is robuust	6.295	10	-6.285	312	-10	-322	6.607	0	-6.607	3.107	0	-3.107
P11-2	Organisatie duurzaam inzetbaar	12.917	0	-12.917	220	0	-220	13.137	0	-13.137	5.028	31	-4.997
P11-3	ICT-fundament is toekomstbestendig	16.384	0	-16.384	530	65	-465	16.914	65	-16.849	7.303	0	-7.303
P11-4	De dienstverlening is klantgericht	13.004	0	-13.004	3.505	0	-3.505	16.509	0	-16.509	8.972	0	-8.972
P11-5	De provincie geeft het goede voorbeeld	14.017	4.055	-9.962	158	0	-158	14.175	4.055	-10.120	5.703	2.277	-3.426
P11-6	De beheersing van de organisatie	2.169	0	-2.169	-8	0	8	2.161	0	-2.161	885	0	-885
Totaal voor bestemming		64.785	4.065	-60.720	4.718	55	-4.662	69.503	4.121	-65.382	30.999	2.308	-28.691
Mutatie reserves		450	3.370	2.920	0	0	0	450	3.370	2.920	450	0	-450
Saldo begroting na NJR		65.235	7.435	-57.800	4.718	55	-4.662	69.953	7.491	-62.462	35.469	2.352	-33.117

Algemene middelen

Overzicht wijzigingen najaarsrapportage

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	-477	16.865	17.342	-4.179	-3.515	-1.887
Technische wijzigingen	-140	0	140	140	140	140
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-618	16.865	17.483	-4.039	-3.375	-1.746
Mutatie reserves	10.718	10.718	0	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen NJR na bestemming	10.101	27.583	17.483	-4.039	-3.375	-1.746

Toelichting wijzigingen

Soort wijziging	Lasten 2025	Baten 2025	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Autonome ontwikkelingen	-477	16.865	17.342	-4.179	-3.515	-1.887
Aanvullende verwerking CAO	-63	0	63	20	444	0
Aanvullende actualisatie doorberekening uren.						
CAO 2025-2026	1.979	0	-1.979	-1.979	-1.979	-1.979
Tussen IPO (vertegenwoordiger van de provincies) en de vakbonden is een onderhandelingsresultaat bereikt voor een nieuwe CAO voor de looptijd 1 juli 2025 tot 1 juli 2026. Voor de financiële effecten is de stelpost loonkosten niet toereikend.						
Meicirculaire 2025	0	12.865	12.865	-5.262	-5.262	-5.262
Met deze begrotingswijziging wordt de meicirculaire van het provinciefonds verwerkt in de begroting voor 2025. U bent eerder geïnformeerd via een aparte statenbrief over de meicirculaire. De mutaties voor 2026 en verder worden verwerkt in de Begroting 2026.						
Raming rente Treasury 2025	-1.680	4.000	5.680	0	0	0
In hoofdstuk 4.1 Treasury is ingegaan op de prognose van de liquiditeitspositie 2025. De verwachting is dat er geen externe financiering hoeft te worden aangetrokken. De geraamde rentelasten worden verlaagd met € 1,7 miljoen. De verwachte rentebaten van schatkistbankieren worden geraamd op € 4 miljoen.						
Verwerking CAO	-713	0	713	3.042	3.282	5.355
Verwerking CAO 2025-2026 en actualisatie doorberekening uren.						
Totaal begrotingswijzigingen NJR voor bestemming	-477	16.865	17.342	-4.179	-3.515	-1.887

Financieel meerjarenbeeld op beleidsdoel

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstellingen Lasten	Bijstellingen Baten	Bijstellingen Saldo	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
Pg1-1	Algemene middelen	5.034	505.760	500.726	-618	16.865	17.483	4.417	522.625	518.209	18	247.995	247.977
Totaal voor bestemming		5.034	505.760	500.726	-618	16.865	17.483	4.417	522.625	518.209	18	247.995	247.977
Mutatie reserves		3.110	74.298	71.188	10.718	10.718	0	13.828	85.016	71.188	2.936	14.476	11.540
Saldo begroting na NJR		8.144	580.058	571.914	10.100	27.583	17.483	18.245	607.641	589.397	2.956	320.894	317.938

Hoofdstuk 4 - Overige informatie

4.1 Financiering

4.1.1 Markontwikkeling rente

De rente is in afgelopen periode gedaald als gevolg van monetaire maatregelen vanuit de Europese Centrale Bank (ECB). In juni heeft de ECB rente verlaagd tot 2,0%. Mogelijk wordt de rente dit jaar nog verder verlaagd. Dit is afhankelijk van de ontwikkeling van de inflatie, de economische groei en de geopolitieke ontwikkelingen.

4.1.2 Financieringsbehoefte

Alle geldstromen van de provincie lopen via de centrale treasuryfunctie. De provincie hanteert een systeem van totaal financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Elk jaar is, als onderdeel van de begroting, een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van de liquide middelen. Er wordt hiervoor een geprognostiseerde balans en een liquiditeitsprognose gemaakt. De uitgaven en inkomsten van de provincie lopen niet synchroon in de tijd.

In de Begroting 2025 is een inschatting opgenomen van de ontwikkeling van de liquiditeiten over 2025. Een rentepost is opgenomen van € 1,7 miljoen. Wekelijks wordt het banksaldo liquide middelen beoordeeld en geïnventariseerd of het aantrekken van financiering op korte termijn nodig blijkt. De liquiditeitspositie is in 2025 goed. Het saldo in de schatkist bij het Rijk bedraagt op 30 juni 2025 € 228 miljoen. Oorzaak van dit saldo zijn de ontvangen middelen van het Rijk voor het UPLG.

Gezien het saldo in de schatkist is de verwachting is dat in 2025 geen vaste geldlening hoeft worden aangetrokken. De geraamde rentepost wordt verlaagd met € 1,68 miljoen. Voor de rentevergoeding van het schatkistbankieren is een renteopbrengst geraamd van € 4 miljoen. Het rentepercentage van de vergoeding is als gevolg van rentedaling door de ECB ook gedaald van 2,9% in het 1e kwartaal naar ongeveer 1,9% in het 2e kwartaal.

4.1.3 Financieringsinstrumenten

Inleiding

De inzet van financiële beleidsinstrumenten, zoals geborgde leningen en verstrekte leningen, past bij de tijdsgeest waarin de provincie en andere lokale overheden in toenemende mate kiezen voor een faciliterende rol. Dit betekent dat zij realisatie van publieke doelstellingen steeds vaker geheel of gedeeltelijk onderbrengen bij (private) partijen.

Vanuit het beleid wordt als eerste beoordeeld of een financieringsinstrument geschikt is om bij te dragen aan de te realiseren doelen. In de nota Financieringsbeleid zijn de kaders van de financieringsinstrumenten vastgesteld. Provinciale Staten worden in deze Najaarsrapportage geïnformeerd over de totaalstand van de borg- en garantstellingen en de verstrekte leningen in 2025.

Garantstellingen

Borg- en garantstelling (gebaseerd op artikel 7:850 e.v. van het Burgerlijk wetboek) zijn beiden middelen om wederpartijen een extra vorm van zekerheid te bieden dat een geldvordering voldaan zal worden. Een borgstelling kan pas worden ingeroepen als de schuldenaar niet aan zijn verplichtingen voldoet. Een garantstelling wordt afgesloten in een overeenkomst en daarin worden de condities opgenomen wanneer de garantstelling door de schuldeiser wordt ingeroepen en de voorwaarden die op de garantstelling van toepassing zijn. Voor een garantstelling wordt gekozen wanneer financiers niet bereid zijn (volledige) financiering te verstrekken onder voorwaarde passend bij het maatschappelijk gewenste resultaat, zonder een garantstelling.

De grens van het garantieplafond is in de € 20 miljoen. In de Zomernota 2024 is het garantieplafond verhoogd met € 10 miljoen vanwege de Zero Emissie-bussen. Hierover is de volgende ontwikkeling:

Zero Emissie-bussen

In het vastgestelde statenvoorstel Meerpartijenovereenkomst Zero Emissie-bussen nieuwe OV-concessies (28 juni 2023, kenmerk UTSP-2051524397-2541) is besloten optioneel een garantstelling aan te bieden ten behoeve van de financiering van Zero Emissie-bussen. In juli 2024 hebben GS de concessies Utrecht Binnen en Utrecht Buiten, die vanaf december 2025 gaan rijden, verleend. Na de concessieverlening zijn met beide winnende concessiehouders meerpartijenovereenkomsten afgesloten. In de overeenkomsten worden geen garantstellingen door de provincie afgegeven en is volstaan met het verstrekken van een aantal waarborgen aan de financier. Er is derhalve geen gebruik gemaakt van de optie die in het statenvoorstel van juni 2023 was opgenomen. De mogelijke risico's die samenhangen met de verstrekte waarborgen worden opgenomen in het concernbrede risicomanagementsysteem en daarmee afgedekt via de reserve Weerstandsvermogen.

Met deze ontwikkeling hoeft het vastgestelde garantieplafond van € 20 miljoen niet te worden verhoogd.

Verstrekte leningen

In de nota Financieringen is opgenomen dat PS in de P&C producten geïnformeerd wordt over het verloop van de verstrekte leningen. In 2025 wordt de lening van € 5 miljoen verstrekt aan Stichting Nationaal Groenfonds voor het ontwikkelfonds voor energicoöperaties. Dit overeenkomstig het PS-besluit van 19 juni 2024.

4.2 Subsidies

Prog.	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1	Ruimtelijke ontwikkeling	262	0	0	0
	Gemeente Amersfoort	262			
2	Landelijk gebied	3.048	119	2.237	238
	Netwerk Duurzame Landbouw met Natuur		119	119	238
	Wageningen University & Research	2.420		2.118	
	Natuur en Milieu Utrecht	478			
	Agrarisch collectief Lopikerwaard	150			
3	Bodem, water en milieu	5.596	300	0	0
	DAREL Education B.V.	10			
	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	2.536			
	Stichting Yuverta	696	300		
	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	1.308			
	Waterschap Rivierenland	523			
	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht	523			
4	Klimaat en energietransitie	954	0	0	0
	Projectbureau Energie van Utrecht B.V.	104			
	We Drive Solar Energy Solutions B.V.	850			
5	Bereikbaarheid -Publieke mobiliteit	0	0	0	0
	-				
6	Bereikbaarheid: Gezond en veilig	166	171	173	158
	Stichting VeiligheidNL	166	171	173	158
7	Bereikbaarheid: Infrastructuur en Benutten	0	0	0	0
	-				
8	Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	657	32	8	0
	Stichting Zimihc	400			
	Stichting Theater De Lieve Vrouw	25	25		
	Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen	7	7	8	
	Stichting Sport Utrecht	150			
	Stichting Statenjacht Utrecht	75			
9	Economie	1.975	0	0	0
	ROM Regio Utrecht B.V.	1.954			
	Stichting Landelijk Fietsplatform	21			
10	Bestuur	300	0	0	0
	Stichting Mediafonds provincie Utrecht	300			
Totaal		12.958	622	2.418	396

Toelichting:

De staat bevat alleen de subsidies waar de wettelijke grondslag voor gevraagd wordt.

Toelichting

Programma 1

Gemeente Amersfoort

Woondeal regio Amersfoort, afspraken uit de Woondeal zijn vertaald naar een Uitvoeringsprogramma met 9 activiteiten

Programma 2

Netwerk Duurzame Landbouw met Natuur

Utrechtse boeren bewust te maken van en kennis te laten nemen van (vormen van) natuurinclusieve landbouw. Het Netwerk draagt hiermee bij aan de doelstelling uit de Landbouw en Voedselvisie en het UPLG.

Het draagt bij aan de uitrol van onze landbouwmaatregelen zoals UMDL, €475.911.

Wageningen University & Research

Fieldlab Foodvalley, totaal €4.527.500, in 2025-2027.

Natuur en Milieu Utrecht

Voer- en Managementmaatregelen | Netwerk natuurinclusieve landbouw. €479.999.

Agrarisch collectief Lopikerwaard

Verkenning gebiedsbod UPLG Utrechtse Waarden, €150.000.

Programma 3

DAREL Education B.V.

"Bevorderen van samenwerking door het verbinden van scholen, gemeenschappen en organisaties" rond het thema klimaatverandering €10.000.

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Verwijderen en vervangen bruggen veenweidegebied, €2.535.945,83.

Stichting Yuverta

Gebiedsplan Vijfheerenlanden, totaal €995.595,70 2025-2026.

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Kreeftenpilots exotenbeheer, €1.307.950,56 in 2025.

Waterschap Rivierenland

Kreeftenpilots exotenbeheer, €523.180,22 in 2025.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Kreeftenpilots exotenbeheer, €523.180,22 in 2025.

Programma 4

Projectbureau Energie van Utrecht B.V.

Ondersteuning energiecoöperaties voor het opzetten van lokale collectieve hernieuwbare elektriciteitsprojecten, begeleiding van startende coöperaties en kennisdeling. De subsidie is bedoeld om niet verrekenbare btw te compenseren die voor Energie van Utrecht een kostenpost zijn voor het servicepunt.

We Drive Solar Energy Solutions B.V.

Dragende constructies ten behoeve van de zonne-installaties die door inwoners, georganiseerd in energiecoöperaties, worden geëxploiteerd en het installeren en exploiteren van energieopslag systemen bij de zonne-installaties om netcongestie te voorkomen. €850.000 in 2025.

Programma 6**Stichting VeiligheidNL**

O.a. voor verzamelen, verwerken, ontsluiten en duiden van spoedzorgdata gericht op de verkeersongevallen € 667.966 2025-2028.

Programma 8**Stichting Zimihc**

Realiseren van een Fieldlab Actieve Cultuurdeelnemers Jongeren Utrecht €400.000.

Stichting Theater De Lieve Vrouw

"De verankering van filmeducatie in het primair en het voortgezet onderwijs 2025-2027 €50,000".

Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen

Investering in het kennispodium: dit gaat zowel over de kennisdeling als over dat wat helpt om beter met elkaar te kunnen samenwerken in het netwerk. €21,445,00.

Stichting Sport Utrecht

Voor het stimuleren van sport- en beweegaanbod in de openbare ruimte. De projecten leveren op innovatieve wijze een bijdrage aan het sport -en beweegaanbod, recreatiegebieden en/of sportlocaties. €150.000 voor 2025.

Stichting Statenjacht Utrecht

Exploitatiesubsidie onderhoud schip, €75.000.

Programma 9**ROM Regio Utrecht B.V.**

Exploitatiesubsidie 2025, €1.954.146,00.

Stichting Landelijk Fietsplatform

Uitvoering van een interprovinciaal pakket aan voorwaardelijke basisactiviteiten en een aantal specifieke focusactiviteiten t.b.v. het beheer van de landelijke fietsroutestructuur €20.352,00

Programma 10**Stichting Mediafonds provincie Utrecht**

De stichting heeft als doel het versterken van de lokale en regionale journalistiek in de provincie Utrecht € 300.000 voor de periode 1 juli 2025 t/m 30 juni 2026.

4.3 Voortgang complexe investeringsprojecten

Toekomst N201 deelproject 2 Gestrekte bocht Mijdrecht

Doelstelling

Het programma Toekomst N201 ontwikkelt een integraal plan met maatregelen voor een toekomstbestendige N201, waarbij de focus ligt op leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

Op 3 oktober 2023 heeft Provinciale Staten besloten het project 'N201, maatregelenpakket' met een krediet van € 108,95 miljoen (P85, excl. btw, geïndexeerd 2024; besluit PS2022MM106) en categorie complex conform de Nota investeren op te delen in de onderstaande investeringsprojecten met hun bijbehorende kredieten en categorisering conform de Nota Investeren. Dit betekent dat enkel project 2 nog de categorie complex heeft, met een krediet van 58,13 miljoen.

Ook heeft Provinciale Staten besloten de voorliggende variant Fietstunnel Veenweg-Mijdrecht N201 op te nemen in project 2 en een aanvullend investeringskrediet ter grootte van € 13,04 miljoen (P85, excl. btw, prijspeil 2024) ter beschikking te stellen voor de Fietstunnel Veenweg-Mijdrecht als onderdeel van investeringsproject

Kenmerken

Besluit PS	14 december 2022, besluitnummer PS2022MM106
Projectfase	Voorbereiding
Startjaar	Januari 2023
Verwacht jaar afronding	2031

Voortgang 2025

Op 4 juni 2025 lag het voorstel voor aan provinciale staten om het tracé voor de Gestrekte bocht Mijdrecht (nieuwe tracé, met parallelweg tot en met de Tienboerenweg) aan te passen door:

- Het toevoegen van een tweede aansluiting voor de kern van Mijdrecht ter hoogte van de kruising met Hofland,
- Het verleggen van het tracé ten zuiden van het bestaande tankstation,
- Vormgeving van de beide aansluitingen als (meerstrooks)rotonde. Als uit de aanvullende berekeningen blijkt dat een (meerstrooks)rotonde niet kan, zijn geregelde kruisingen met verkeersregelinstallaties de terugvaloptie.

Op 4 juni 2025 hebben Provinciale Staten op verzoek van het college van Gedeputeerde Staten besloten om het voorstel pas in behandeling te nemen op 8 oktober 2025. Oorzaak was een aantal onduidelijkheden in de aansluiting van het onderliggend wegennet. Deze wijzigingen worden meegenomen in het statenvoorstel dat op 8 oktober wordt besproken. Bovenstaande vertraging in de besluitvorming heeft geen consequenties voor de planning.

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m 2023	Budget 2024	Realisatie 2024	Prognose einde project	Resultaat
€ 71,1 miljoen	€ 0,3 miljoen	€ 0,9 miljoen	€ 0,4 miljoen	€ 71,1 miljoen	€ 0.

Toelichting op financiën

Het krediet (bruto) bedraagt € 71,1 miljoen. Het bruto krediet is geïndexeerd met 0,97% bij het MIP/Kadernota 2025. De gerealiseerde uitgaven tot en met 2022 komen ten laste van het Verkenningenbudget, vanwege het feit dat het project toen nog in de planstudiefase zat. Deze kosten worden niet ten laste van het krediet gebracht.

Top 5- risico's

Risico	Beheersmaatregel
Benodigde gronden niet beschikbaar voor aanbesteding werk.	1. Vroeg in gesprek met grondeigenaren 2. Dossiervorming bijhouden (periodiek overleg grondzaken) 3. Tijdig starten van onteigeningsprocedure

Risico	Beheersmaatregel
	4. Afwijkingsbesluit op aannemer (Besluit om aanbesteding naar aannemer te starten, maar nog niet te gunnen, opnemen ontbindende voorwaarden in aanbestedingstraject). 5. Opstarten taxaties gronden en panden door deskundigen 6. Oriënteren naar mogelijkheden voor grondruil met gemeente 7. Grondbank bekijken (zijn er mogelijk gronden in bezit van Provincie in omgeving)
Aanbesteding van het werk kan niet worden gestart door procedure Raad van State	Opnemen van ontbindende voorwaarden in aanbestedingsprocedure (indien we na uitspraak Rechtbank niet wachten tot start hoger beroep RvS) - Aanvragen van een voorlopige voorziening.
Grond verzakt of komt opwellen nadat de fietstunnel is aangelegd	1. Uitvoeren aanvullend geotechnisch onderzoek / 2nd opinion 2. Risico expliciet agenderen tijdens engineering. 3. Voldoende ruimte in planning voor voorbelasting 4. Opdrachtnemer ontwerp / uitvoeringsvrijheid bieden i.r.t. voorbelasting
Omgevingsvergunning is niet RvS proof.	1. Monitoren en analyseren van het verkeersmodel (in relatie tot het bedrijventerrein) --> streven naar uniform verkeersmodel. 2. Gemeente toetst mee op in te dienen stukken (kijkt mee bij uitvraag aan IB) --> afgerond 3. Inzet van een planjurist ter toetsing van de stukken alvorens dit in procedure gaat 4. Actieve participatie/communicatie: n.a.v. ontwerpoptimalisaties bewonersavond organiseren/o.b.v. de zienswijzen in gesprek met omgeving, communicatieplan opstellen.
Er ontstaan significante effecten op Natura2000 gebied in de aanlegfase en/of gebruiksfase	1. Snelheidsverlaging toepassen bij kruispunten (van 80 km/h naar 60 km/h) 2. Afstemmen met andere mobiliteitsprojecten om ervaringen te delen. 3. Passende Beoordeling--> a.d.h.v. metingen Eco Reest wordt dit in integrale uitvraag overgedaan met verrijkte verkeersgegevens. 4. Regelmatige afstemming met interne stikstofexperts/taskforce stikstof 5. Extern salderen (aankopen bedrijven agrarische industrie. Denk aan prioritering eerst ruimte natuur, dan PAS melders, nieuwe bedrijvigheid) 6. Toets uitvoeren op juridische houdbaarheid van de voortoets (voortoets is enkel geldig tot nieuwe aeriusvariant) 7. Integratie resultaten Eco Reest

N226 Spooronderdoorgangen Maarsbergen

Doelstelling

Het doel van het project is de huidige en de te verwachten knelpunten op het gebied van veiligheid, doorstroming en leefbaarheid voor zowel het wegverkeer als het spoorverkeer op te lossen door het realiseren van twee spooronderdoorgangen, één voor gemotoriseerd verkeer en één voor niet-gemotoriseerd verkeer, ter hoogte van km 56,6 van de spoorweg Utrecht-Arnhem.

Kenmerken

Besluit PS	6 november 2018, besluitnummer PS2018MME23
Projectfase	Uitvoering
Startjaar	Uitvoering gestart in 2023
Verwacht jaar afronding	2027

Voortgang 2025

In oktober 2022 hebben ProRail, de gemeente Utrechtse Heuvelrug en de provincie de realisatieovereenkomst ondertekend, waarna de aanbesteding van het werk is gestart. Vanaf dat moment is de project leidende rol van de provincie naar ProRail overgegaan, omdat ProRail als enige partij in Nederland werkzaamheden aan het spoor mag aansturen.

In maart 2023 is het werk succesvol gegund aan de aannemer Hegeman waarna de eerste voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie zijn gestart. In november 2023 is de omgevingsvergunning aangevraagd voor het project, met als basis een gewijzigde uitvoeringsmethode omwille van stikstofdepositie tijdens de bouw. De gewijzigde uitvoeringsmethode met inzet van emissie loos materieel heeft geleid tot meerkosten, passend binnen het krediet, en vertraging van de planning waardoor het project in 2027 wordt opgeleverd in plaats van in 2026.

In april 2024 zijn de Bosweg en de nieuwe rotonde gerealiseerd. Daardoor kon de Tuindorppweg worden afgesloten en de graafwerkzaamheden voor de onderdoorgang voor gemotoriseerd verkeer beginnen. In november zijn de 2 trogbruggen ingereden, waarover het treinverkeer tijdens de bouw kan blijven rijden.

In 2025 zijn de graafwerkzaamheden voor de toeritten van de spooronderdoorgang voor autoverkeer uitgevoerd en is de aannemer Hegeman ver gevorderd met het storten van het beton voor de onderdoorgang.

Financiën

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m 2024	Budget 2025	Realisatie 2025 (t/m juni)	Prognose eindstand	Resultaat
€ 23,8 miljoen	€ 7,8 miljoen	€ 1,2 miljoen	€ 0,8 miljoen	€ 23,8 miljoen	€ 0

Toelichting op financiën

Het krediet (bruto) bedraagt € 23,8 miljoen. Via de provinciale administratie worden alleen de lasten verantwoord die we als provincie dragen. Het aandeel van het Rijk / ProRail bedraagt € 32,5 miljoen en wordt geïndexeerd. De bijdrage van de gemeente Utrechtse Heuvelrug betreft € 2,5 miljoen. Deze bijdrage wordt niet geïndexeerd.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
De scope van het project wijzigt met een significant effect op de voortgang van het projectprocedures of significante extra kosten.	Scope beheersen tijdens uitvoering.

N233 Rijnbrug Rhenen

Doelstelling

Om de regionale bereikbaarheid en leefbaarheid in de regio Foodvalley en Rivierenland te verbeteren wil de provincie Utrecht samen met de provincie Gelderland de capaciteit op de Rijnbrug tussen de N225 (Rhenen) tot de N320 (Kesteren) vergroten. Met de verbreding van de brug van 2x1 naar 2 x 2 rijstroken en een fietspad van 3 meter breed aan beide zijden.

Aanvullende doelstellingen zijn de verbeteringen van

- De verkeersveiligheid;
- Het woon- en leefmilieu (geluid, luchtverontreiniging, gezondheid) in de directe omgeving van de weg;
- De regionale economie en werkgelegenheid;
- De leefbaarheid door de bereikbaarheid en ontsluiting van voorzieningen;
- De bereikbaarheid met het openbaar vervoer en de fiets;
- Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Op dit moment heeft de brug één rijstrook in elke richting. Op de Utrechtse oever is de aansluitingen met de Geertsesteeg gerealiseerd, de aansluiting bij de Achterbergsestraatweg wordt ook aangepast.

Kenmerken

Besluiten PS	10-12-2018, 81DCB1FE, 09-02-2022 PS2022MM01
Projectfase	Voorbereiding
Startjaar	2016
Verwacht jaar afronding	N.v.t.

Voortgang 2025

In 2012 is door de provincies Gelderland, Utrecht, gemeenten Rhenen, Buren, Neder-Betuwe en de regio's Foodvalley en Rivierenland afgesproken om de bereikbaarheidsproblemen en leefbaarheidsproblemen op en rond de Rijnbrug Rhenen (N233) aan te pakken door meer capaciteit op de brug te realiseren. De Rijnbrug ligt op de provinciegrens met Gelderland, is eigendom van het Rijk en de wegverharding op de brug is deels in beheer bij de provincie Utrecht en deels bij de provincie Gelderland. In eerste instantie is door partijen samen €25 miljoen beschikbaar gesteld voor een oplossing (waarvan €10 miljoen door de provincie Utrecht). In december 2018 hebben uw Staten en de Gelderse Staten besloten de scope van het project te wijzigen en extra budget ter beschikking te stellen. De scope wijzigde van één extra rijstrook op de brug (een Tidal Flow oplossing) naar een brug met een nieuw brugdek met 2x2 rijstroken, aan beide zijden een fietspad van 3 meter breed en de doortrekking van de verbreding in zuidelijke richting tot aan de N320 in Kesteren. In 2018 was de verwachting dat de werkzaamheden aan de brug gereed zouden zijn voor 2025. Vanaf 2019 is de planvoorbereiding voor de aanpak van de brug, onder leiding van de provincie Utrecht, van start gegaan. Geconstateerd is destijds dat het project vertraging opliep vanwege

de toename van stikstofdepositie op de 5 km grens wat mogelijk effect heeft op Natura 2000 gebieden. Provinciale Staten zijn hier in april 2021 over geïnformeerd (PS2021MM41). De resultaten van een second opinion op de raming hebben in 2022 ertoe geleid dat een aanvullend krediet nodig was van totaal €60 miljoen om het project Rijnbrug te kunnen aanbesteden, waarvan € 29,6 miljoen ten laste komt voor de provincie Utrecht en € 30,4 miljoen voor de provincie Gelderland. Op 9 februari 2022 hebben Provinciale Staten besloten een aanvullend krediet van € 29,6 miljoen ter beschikking te stellen (PS2022MM01)

Op 12 december 2023 hebben wij de Staten geïnformeerd over de voortgang van het project Verbreding Rijnbrug Rhenen N233 (UTSP-1885969417-4563). In deze brief is aangegeven dat als eerste de stikstofopgave in beeld gebracht diende te worden met een nadere uitwerking van mogelijke oplossingen. Dit vroeg om een zorgvuldig proces en zoals aangegeven heeft dit veel tijd gekost alvorens gestart kon worden met de verdere planvoorbereiding waaronder het opstellen van een Projectbesluit. Alvorens te kunnen starten met de stikstofberekeningen moest het verkeersmodel voor de N233 worden geactualiseerd naar prognosejaar 2040.

In 2024 is het verkeersmodel voor de gehele N233 geactualiseerd met als referentiejaar 2040. Het geactualiseerde verkeersmodel vormt de basis voor het berekenen van de stikstofdeposities.

Begin 2025 zijn de eerste uitkomsten van de stikstofberekeningen besproken in het Bestuurlijk Overleg Rijnbrug met de (mobiliteits)bestuurders van de provincies Gelderland en Utrecht, gemeenten Rhenen en Veenendaal, Neder-Betuwe (GLD) en Buren (GLD), de Regio's Foodvalley en Rivierenland en Rijkswaterstaat.

Op basis van de berekeningen kan voorzichtig worden geconcludeerd dat de toename van stikstof in de aangewezen Natura 2000 - gebieden beperkt en oplosbaar is. Deze conclusie is nog altijd omkleed met juridische onzekerheden en aanvullend onderzoek is hierbij noodzakelijk maar de berekeningen geven voldoende aanknopingspunten om een doorstart te maken met de projecten.

De planvoorbereiding zal nu verder worden opgestart door een nieuw projectteam. De eerste stappen zijn het actualiseren van de Bestuursovereenkomst voor het project Rijnbrug. Tevens worden nader onderzoeken uitgevoerd omtrent de brugpijlers en start de benodigde conditionering voor een Projectbesluit conform de Omgevingswet. Tussen de provincie Gelderland en de Provincie Utrecht worden nadere afspraken te worden gemaakt over de uitwerking van het benodigde Projectbesluit.

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m 2024	Budget 2025	Realisatie 2025 (t/m juni)	Prognose eindstand	Resultaat
€ 149,1 miljoen	€ 3,3 miljoen	€ 0,7 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 149,1 miljoen	€ 0

Toelichting op financiën

Het project Rijnbrug kent een totaal krediet (bruto) van € 149,1 miljoen. Bijdragen van derden bedraagt € 97,3 miljoen (inclusief de bijdrage van het Rijk van € 40,0 miljoen).

Risico	Beheermaatregel
Onderbouw (pijlers) voldoen niet aan uitgangspunten nieuwe richtlijnen Rijkswaterstaat.	> Belastingberekening nieuw brugdek bestaande pijlers. > Aanvullend onderzoek aan de pijlers.
Oplossen stikstof.	> Vanuit de Provincie volgen van landelijke ontwikkelingen en juridische bijstand.

Aanpassing N233 Rondweg-Oost te Veenendaal

Doelstelling

Het betreft de realisatie van de wegverbreding N233 naar 2x2, tussen de Smalle Zijde en de A12, met een ongelijkvloerse kruising bij de Prins Clauslaan Van Essenlaan en aanpassing van de kruispunten van de N233 met de Wageningselaan en De Smalle Zijde. Vanaf de Smalle Zijde tot aan de A12 wordt een snelheidsregime ingesteld van 70 km/u.

Met de uitvoering van dit project wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de afname van het totaal aantal voertuigverliesuren op de N233. Hierdoor vermindert het oponthoud gedurende de dag en vooral gedurende de spitsperiodes op werkdagen. Tevens verbetert de voorspelbaarheid van de reistijd en de bereikbaarheid van belangrijke woon-, werk- en winkellocaties.

Kenmerken

Besluit PS	8 januari 2019, PS2019MME03
Projectfase	Voorbereiding
Startjaar	2019
Verwacht jaar afronding	2030

Voortgang 2025

De gemeenteraad van Veenendaal heeft op 24 januari 2019 geadviseerd om over te gaan tot verbreding van de N233 inclusief een ongelijkvloerse kruising ter hoogte van de Prins Clauslaan/Van Essenlaan en hiervoor een bijdrage beschikbaar gesteld. Provinciale Staten hebben op 18 februari 2019 eveneens daarmee ingestemd. Dit is bekrachtigd met de ondertekening van de bestuursovereenkomst d.d. 10 april 2019 tussen de provincie Utrecht en de gemeente Veenendaal. Tot medio 2022 was een voorbereiding voorzien van het project tot 2024, met een realisatie tot 2027. De uitdagingen rondom stikstof hebben helaas voor vertraging gezorgd. Daarom wordt het project in fasen uitgevoerd, waarvan Groenpoort de eerste is.

Fase Groenpoort

Het meest noordelijke deel van het project is in 2023 voorbereid en is in 2024 uitgevoerd. Voor dit deel van het project was via het bestemmingsplan de stikstofdepositie reeds gemitigeerd. In de wijk Groenpoort worden de komende jaren een kleine duizend woningen gebouwd. De N233 is ter plaatse over een korte afstand verbreed naar 2x2 rijstroken, er is een nieuwe aansluiting voor Groenpoort gemaakt en aan beide zijden van de weg zijn geluidschermen gebouwd. Zo beschikt de wijk over een ontsluiting via de N233 en de wettelijke geluidsmaatregelen – zodat de woningen ook bewoond kunnen worden.

Vervolg

In 2025 worden de volgende stappen doorlopen:

1. Verdiepingsslag van het huidige Voorlopig Ontwerp (VO) met verkeerstechnische uitwerking naar een VO-plus met een civieltechnische uitwerking en een uitgangspuntennotitie;
2. Opstellen van een nieuwe SSK raming (o.b.v. civieltechnische en constructieve uitwerking);
3. Uitwerken stikstofoplossing;
4. Uitwerken van omgevingsbenadering, specifiek i.r.t. geluidsmaatregelen;
5. Inzicht in verder traject incl. planning.

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m 2024	Budget 2025	Realisatie 2025 (t/m juni)	Prognose eindstand	Resultaat
€ 75,4 miljoen	€ 20,7 miljoen	€ 1,0 miljoen	€ 0,0 miljoen	€ 75,4 miljoen	€ 0

Toelichting op financiën

Het project kent een totaal krediet (bruto) van € 75,4 miljoen. De bijdrage van de gemeente Veenendaal bedraagt € 7,90 miljoen.

Partij	Maatregel		Totaal
	Aanleg wegverbreding	Ongelijkvloerse kruising Pr. Clauslaan / Van Essenlaan	
Provincie Utrecht	€ 47,4	€ 21,6	€ 69,0
Gemeente Veenendaal		€ 6,4*	€ 6,4
Totaal	€ 47,4	€ 28,0	€ 75,4**

Bedragen x 1,0 miljoen

* is inclusief de reeds toegezegde € 2,0 miljoen voor leefbaarheidsmaatregelen (raadbesluit gemeente Veenendaal 18 december 2017) en een bijdrage van FoodValley van € 1,0 miljoen, welke in 2025 beschikbaar komt. Het betreft een vast bedrag.

** onzekerheidsmarge van 25%. Bedrag is gebaseerd op een gemiddeld bedrag in de probabilistische kostenraming.

Risico's

Top-risico's N233 ROV (volledige projectscope)	
Risico	Beheersmaatregel
Oplossing stikstof.	Met de nieuwe verkeerscijfers is de depositie opnieuw berekend. Op basis van de uitkomsten wordt de planvoorbereiding van het project weer opgepakt.
Fasering en uitvoering verdiepte ligging.	Uitwerking in bouwteam (nauwe samenwerking tussen OG en ON).
Bezwaar in planologische procedure(s).	Integrale aanpak planologie met Veenendaal incl. omgevingsbenadering.

Bijlagen

1. Overzicht meerjarendoelen (ter vaststelling door GS)

Algemeen

Programma - Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteit	Planning	Budget
P1	Ruimtelijke Ontwikkeling			
P1-1	De omgevingsvisie zorgt voor een goede afweging tussen plannen en Utrechtse kwaliteiten door concentreren en combineren	✓	✓	✓
1.1.1	Het provinciaal omgevingsbeleid is beter en integraler	✓	✓	
Toelichting				
1.1.2	Provinciale belangen zijn beter geborgd in samenwerking met (boven)regionale partners	✓	✓	
Toelichting				
1.1.3	Het provinciaal omgevingsbeleid is beter geborgd in samenwerking met gemeenten	✓	✓	
Toelichting				
1.1.4	Omgevingsinformatie en monitoring van omgevingsbeleid wordt beter ingezet	✓	✓	
Toelichting				
P1-2	De gebiedsontwikkeling is integraal en gericht op efficiëntie en kwalitatief hoogwaardig ruimtegebruik.	✓	✓	✓
1.2.1	Door gebiedsgericht participeren en reguleren gaan ruimtelijke ontwikkelingen sneller leiden tot een beter ruimtegebruik	✓	✓	
Toelichting				
1.2.2	De gebiedsontwikkelingen Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg zijn verder ontwikkeld en gerealiseerd.	✓	✓	
Toelichting				
1.2.3	Groen groeit beter mee met rode ontwikkelingen	✓	✓	
Toelichting				
P1-3	Er is passende woonruimte die aansluit bij de woningbehoefte in de provincie Utrecht.	✓	✓	✓
1.3.1	Het provinciaal volkshuisvestingsbeleid ondersteunt beter de volkshuisvestingsopgave	✓	!	
Toelichting	Het vaststellen van het wetsvoorstel is vertraagd, doordat de Eerste Kamer de wet nog niet heeft vastgesteld, wat mogelijk zo zal blijven tot Q3 2025. De betaalbaarheidseisen uit het wetsvoorstel zijn nog niet volledig van kracht. Tegelijkertijd voeren we het beleid uit in de geest van de Wvrv en bereiden we ons voor op het Volkshuisvestingsprogramma. Er wordt op gestuurd, maar gemeenten kunnen er onder voorwaarden van afwijken (conform Woondealafspraken). Vooruitlopend op de vaststelling wordt al gewerkt aan een Volkshuisvestingsprogramma.			

1.3.2	De woningbouwopgave vindt sneller en vraag gestuurd plaats		
Toelichting	Gelet op de trends en ontwikkelingen in de woningbouwsector verwachten we dat het aantal gerealiseerde woningen zal achterblijven bij de doelstellingen.		
1.3.3	Wijken zijn vitaler door een integrale aanpak van sociale en fysieke wijkvernieuwing		
Toelichting			
1.3.4	Het aantal plekken voor opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders sluit beter aan bij de opgave		
Toelichting	Mede door de Spreidingswet en met ondersteuning van het Kansenmakersteam blijft zowel het aantal opvangplekken voor asielzoekers groeien als het aantal gemeenten dat opvang mogelijk maakt. Die groei zal doorzetten gezien het aantal gemeenten dat hard werkt om nieuwe locaties te realiseren. Wel gaat dit om een aantal redenen (tekort locaties, lange procedures, tekortschietende capaciteit COA, onduidelijkheid rond Spreidingswet) minder snel dan gemeenten zouden willen. Goede regionale afstemming in PRT blijft nodig, net zoals inzet op lobby op behoud van de Spreidingwet.		

P2 Landelijk gebied

P2-1	Het natuurnetwerk (NNN) is robuust (ontwikkeld).			
2.1.1	Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is verder gerealiseerd (groter van oppervlakte)			
Toelichting	De beoogde 50 hectare functieverandering lijkt ruimschoots te worden gehaald. Het beoogde aantal hectare inrichting lijkt niet te worden gehaald. Naar verwachting wordt in 2026 niet 100 hectare, maar 75 hectare ingericht. Per saldo leiden bovengenoemde twee punten tot een bijstelling van de begroting. Voorgesteld wordt extra middelen te onttrekken uit de Reserve Landelijk Gebied voor het realiseren van deze opgave.			
2.1.2	De Groene Contour is verder gerealiseerd			
Toelichting				
2.1.3	Natuurgebieden zijn beter met elkaar verbonden			
Toelichting	Naar verwachting worden minder hectaren groene dooradering aangelegd dan begroot (10 hectare in plaats van 13 hectare). Er worden ook minder hectaren blauwe dooradering aangelegd dan gepland (0.5 hectare in plaats van 1.2 hectare). De begroting wordt op dit punt bijgesteld.			
2.1.4	Het areaal bos is vergroot en de kwaliteit van bestaand bos is verbeterd			
Toelichting	Activiteiten en planning voor revitalisering van bestaande bossen lopen op schema. De realisatie van nieuwe bossen, agroforestry en voedselbossen loopt achter op schema. De animo hiervoor is kleiner dan eerder ingeschat. De begroting wordt op dit punt neerwaarts bijgesteld.			
P2-2	De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig			
2.2.1	Het beheer van bestaande bos-, natuur- en agrarische gebieden is effectiever en efficiënter			
Toelichting				
2.2.2	De biodiversiteit in stad en platteland is verbeterd			
Toelichting				

2.2.3	De balans tussen ingrepen/faunabeheer en instandhoudingsdoelen bewaken en verbeteren			
Toelichting	Het uitvoeringsprogramma invasieve exoten is inmiddels herijkt. Het aangepaste beleid (verlagen cofinancieringseis) leidt naar verwachting tot actievere deelname van externe partijen in exotenbestrijding. In 2025 verwachten we daarvan echter nog geen resultaten te zien en minder projecten uit te voeren dan eerder begroot. Redenen hiervoor zijn (lange) proceduretijden omtrent aanbestedingen, capaciteit bij aannemers, en het eindige groeiseizoen waarbuiten bestrijding van exoten geen zin meer heeft). Prognoses van BIJ12 over de open einde regeling faunaschade vragen een bijstelling van de begroting op dit punt. Daarnaast vinden binnen dit meerjarendoel (onder andere op het onderwerp natuurcompensatie) nog diverse andere financiële bijstellingen van de begroting plaats.			
P2-3	De verbinding tussen natuur, mensen en maatschappij is sterk			
2.3.1	De betrokkenheid van inwoners bij natuur is groter en de samenwerking tussen bij natuur betrokken partijen is beter			
Toelichting				
P2-4	Duurzaamheid is een substantieel onderdeel van de Utrechtse landbouw			
2.4.1	De landbouw is meer circulair, natuurinclusief, klimaatneutraal en economisch rendabel			
Toelichting	Omdat een aantal activiteiten die we willen subsidiëren op dit moment niet vergund kunnen worden (in verband met de stikstof problematiek) kunnen bepaalde subsidie-openstellingen momenteel niet plaatsvinden. Dit zal van invloed (kunnen) zijn op de bestedingen vanaf volgend jaar. In de Subsidieregeling Leefomgeving landelijk gebied provincie Utrecht is recent het onderdeel Subsidieregeling Verplaatsing landbouwbedrijven opgenomen. De voor de verplaatsingssubsidie benodigde middelen worden opgenomen in de begroting.			
2.4.2	Utrechtse voedselproducenten produceren meer voor de regionale markt en Utrechtse inwoners kunnen gemakkelijker kiezen voor gezond en duurzaam voedsel			
Toelichting				
2.4.3	Het ongewenst gebruik van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) is door sloop of hergebruik teruggedrongen			
Toelichting				
P2-5	De leefbaarheid van het landelijk gebied is door lokale initiatieven versterkt			
2.5.1	De leefbaarheid van het landelijk gebied en de kleine kernen is beter			
Toelichting				
P3	Bodem, water en milieu			
P3-1	De waterveiligheid en klimaatadaptatie is gewaarborgd			
3.1.1	De waterkeringen zijn op orde, en de provincie is beter voorbereid op de gevolgen van overstromingen			

Toelichting			
3.1.2	Meekoppelkansen bij dijkversterking zijn vaker benut	✓	✓
Toelichting			
3.1.3	De fysieke leefomgeving wordt beter voorbereid op klimaatverandering	✓	✓
Toelichting			
P3-2	De zoetwatervoorziening en het oppervlaktewater zijn van goede kwaliteit	✓	✓
3.2.1	Voor het oppervlaktewater bereiken we de KRW-doelen in 2027	✓	✓
Toelichting			
3.2.2	De zoetwatervoorziening is robuuster en beter op orde en de waterketens zijn meer circulair	✓	✓
Toelichting			
P3-3	Het bodem- en grondwatersysteem is schoon en robuust	✓	✗
3.3.1	De bodem- en grondwaterkwaliteit is verbeterd en beter beschermd	✓	✓
Toelichting			
3.3.2	Duurzaam (gebiedsgericht) gebruik van bodem en ondergrond is geborgd	✓	✓
Toelichting			
3.3.3	Zorg dragen voor voldoende grondwater voor de functies openbare drinkwatervoorziening, menselijke consumptie, natuur en landbouw	✓	✓
Toelichting			
P3-4	De leefomgeving is gezond en veilig	✓	✗
3.4.1	Er zijn meer adviezen gegeven en initiatieven genomen voor een gezonde leefomgeving	✓	✓
Toelichting			
3.4.2	De luchtkwaliteit is beter en komt dichterbij de WHO-advieswaarden		
Toelichting			
3.4.3	Er zijn minder geluidbelaste woningen en stiltegebieden zijn beter beschermd		
Toelichting			
3.4.4	De overlast van vliegverkeer is minder geworden		
Toelichting			
3.4.5	De inclusieve breedtesport in de openbare ruimte en op duurzame sportaccommodaties is sterker	✓	✓
Toelichting			
3.4.6	De externe veiligheid is beter gewaarborgd		

Toelichting

3.4.7 De uitvoering van de VTH-taken is inhoudelijk en financieel beter geborgd

Toelichting

P3-5 De bodemdaling en broeikasgasuitstoot in het veenweidegebied is verminderd

3.5.1 Er is meer kennis beschikbaar om bodemdaling en broeikasgasuitstoot te beperken

Toelichting

3.5.2 Door uitvoeren maatregelen via gebiedsprocessen is bodemdaling en broeikasgasuitstoot verminderd

Toelichting

P4 Klimaat en Energietransitie

P4-1 De gebouwde omgeving en bedrijven gebruiken minder energie en wordt duurzamer verwarmd en gekoeld

4.1.1 De ondersteuning van inwoners voor energiebesparing is beter (door o.a. gemeenten, woningcorporaties en Verenigingen van Eigenaren)

Toelichting

4.1.2 Ondersteuning voor en toezicht op energiemaatregelen bij bedrijven en maatschappelijke organisaties is beter.

Toelichting

4.1.3 Meer zonnepanelen op daken

Toelichting

4.1.4 De beschikbaarheid en toepassing van duurzame warmte- en koudebronnen is groter.

Toelichting Besluitvorming over de mogelijke deelname van de provincie in een Utrechts Warmte Ondersteuningsbedrijf was voorzien eind 2025. Het besluit kan echter pas genomen worden na inwerkingtreding van de Wet collectieve warmte (naar verwachting) op 1 januari 2026.

P4-2 De opwekking van duurzame elektriciteit is sterk toegenomen

4.2.1 De groei van duurzame elektriciteit is ruimtelijk beter mogelijk gemaakt.

Toelichting Er zijn in het kader van de RES-doelen nog onvoldoende ruimtelijke procedures gestart om de doelen voor 2030 te halen. Voor meer informatie verwijzen we naar de Statenbrief noodzaak aanvullende gebieden windenergie van 8 juli 2025.

4.2.2 Meer inwoners doen mee en participeren in de energietransitie

Toelichting

P4-3 Het energiesysteem is beter geïntegreerd, innovatief, duurzaam en betaalbaar

4.3.4 Netcongestie wordt sneller aangepakt en de energie-infrastructuur is beter afgestemd op vraag en aanbod van duurzame energie

Toelichting

- 4.3.5 Sturing, duurzame gassen, energieopslag en duurzame regelbare opwek dragen meer bij aan het energiesysteem van de toekomst.

Toelichting

- 4.3.1 Wet- en regelgeving zijn beter afgestemd op energietransitie (lobby)

Toelichting

- 4.3.2 Innovaties leveren een grotere bijdrage aan een duurzaam energiesysteem.

Toelichting Het beoogde resultaat van 4 gerealiseerde energiehub wordt dit jaar zeer waarschijnlijk niet gehaald. Dit komt onder andere doordat de voorwaarden van de netbeheerder (groepstransportovereenkomst) nog niet aantrekkelijk genoeg zijn en er nog geen duidelijk verdienmodel is. We hebben onder andere in IPO- én MRU-verband een zienswijze ingediend voor de Groepstransportovereenkomst en zijn in nauw overleg met de netbeheerder om de voorwaarden aantrekkelijker te maken.

- 4.3.3 De energietransitie is beter betaalbaar voor iedereen (passende financiële instrumenten)

Toelichting We verwachten dat de beoogde resultaten niet volledig behaald worden. Er is binnen het MCO-programma enige vertraging bij de opschaling van de pilots voor financieel advies en het voorschieten van ISDE-subsidie. Er is veel belangstelling bij de gemeenten maar uit de pilots is gebleken dat de invoering complexer is dan voorzien. Verder zijn veel energiecoöperaties voornemens om (met steun van de provincie) huishoudens met een kleine beurs te betrekken bij hun energieprojecten. Er is eind van het jaar waarschijnlijk nog geen voorbeeldproject gerealiseerd omdat de ontwikkeling van grootschalige coöperatieve projecten veel tijd kost.

- P4-4 De energie-infrastructuur is beter afgestemd op vraag en aanbod van (duurzame) energie**

- 4.4.1 Het elektriciteitsnetwerk wordt slimmer en beter gebruikt

Toelichting

- 4.4.2 De ruimtelijke inpassing van netuitbreidingen gebeurt sneller

Toelichting De netbeheerders hebben aangegeven dat de planning van de realisatie van het hoogspanningsstation in Utrecht Noord naar achteren schuift. Hier is uitgebreid over gecommuniceerd.

- 4.4.3 Er is meer integraliteit in de programmering van de energie-infrastructuur

Toelichting

- P4-5 Het ondersteunen van de transitie naar een circulaire samenleving is sterker en meer integraal**

- 4.5.1 Betere inbedding van circulair in het provinciale beleid en de uitvoering door het uitvoeren van de middellange termijnstrategie circulaire samenleving

Toelichting

- P4-6 De transitie naar een klimaatneutrale samenleving wordt concernbreed beter verankerd en gemonitord**

- 4.6.1 Betere sturing op de doelen voor klimaatmitigatie door het uitvoeren van de Utrechtse Klimaatanpak naar Netto Nul

Toelichting

P5 Bereikbaarheid Publieke mobiliteit

P5-1 Versterken netwerk

- 5.1.1 Het versterken van de ov-bereikbaarheid door het realiseren van nieuwe verbindingen en het opwaarderen of verleggen/verlengen van bestaande verbindingen in het netwerk

Toelichting

- 5.1.2 Een beter OV en exploitatie door het wegnemen van bereikbaarheidsknelpunten

Toelichting

- 5.1.3 Verbetering van fysieke en sociale toegankelijkheid van het OV

Toelichting Onzeker of we in 2025 100 extra haltes toegankelijk kunnen maken. We zijn hiervoor ook afhankelijk van andere partijen.

- 5.1.4 Verbetering van de betaalbaarheid voor mensen met een krappe beurs

Toelichting

P5-2 Duurzaam concessiemanagement

- 5.2.1 Meer reizigerstevredenheid over het OV in de provincie Utrecht

Toelichting

- 5.2.2 Effectievere uitvoering van het OV (kostendekkingsgraad, voorspelbaarheid, betrouwbaarheid, meer (betalende) reizigers)

Toelichting

- 5.2.3 Het terugdringen van de negatieve effecten van publieke mobiliteit op de omgeving

Toelichting

P5-3 Aantrekkelijke knooppunten

- 5.3.1 Meer OV knooppunten hebben een hogere kwaliteit

Toelichting

P5-4 Duurzaam beheer en realisatie van ov-infrastructuur

- 5.4.1 De bestaande infrastructuur is op orde en beschikbaar op het vastgestelde kwaliteitsniveau

Toelichting

- 5.4.2 We onderhouden onze OV-assets duurzamer

Toelichting

P6 Bereikbaarheid Gezond en veilig

P6-1 Meer fietsen over een sterker

- 6.1.1 We realiseren doorfietsroutes en nemen barrières weg

Toelichting

- 6.1.2 Een sterk RFN gericht op vlot, veilig en comfortabel fietsen en het ontsluiten van alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten

Toelichting

- 6.1.3 We stimuleren mensen om vaker te gaan fietsen

Toelichting

P6-2 Veiligere infrastructuur en gedrag

- 6.2.1 Het verbeteren van de veiligheid op de provinciale infrastructuur

Toelichting

- 6.2.2 Het verbeteren van de veiligheid op gemeentelijke wegen door subsidie op verkeersveiligheidsmaatregelen

Toelichting

- 6.2.3 Het stimuleren van veilig gedrag door verkeerseducatie, voorlichting en handhaving

Toelichting

P6-3 Samen gezonde groei bereikbaar maken

- 6.3.1 Op basis van gezamenlijk onderzoek komen tot een uitvoerings- en investeringsagenda tussen Rijk en regio om de woningbouwopgave te kunnen realiseren met de bereikbaarheidsmaatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn

Toelichting

- 6.3.2 Het borgen van de regionale bereikbaarheid in samenwerking met het Rijk en gemeenten

Toelichting

- 6.3.3 In regionaal verband stimuleren van slimme en duurzame mobiliteitskeuzes (o.a. fiets en OV in woon-werkverkeer via werkgevers)

Toelichting

P6-4 Verschonen mobiliteit

- 6.4.1 Het stimuleren van het gebruik van schone brandstof of energiedrager in personen- en goederenvervoer

Toelichting

P7 Bereikbaarheid Infrastruct. en Benutten

P7-1 Betere benutting van de regionale mobiliteitsnetwerken

- 7.1.1 We zetten verkeersmanagement en informatie- en communicatietechnologie in om onze netwerken optimaal te benutten

Toelichting

P7-2	Versterken netwerk			
7.2.1	We versterken de provinciale netwerken door het wegnemen van bereikbaarheidsknelpunten			
	Toelichting			
7.2.2	We dringen de negatieve effecten van wegverkeer op de omgeving terug en dragen bij aan biodiversiteit			
	Toelichting			
P7-3	Duurzaam realiseren van infrastructuur en onderhoud			
7.3.1	We realiseren de projecten uit het Meerjarig Investeringsplan en het variabel onderhoud			
	Toelichting			
7.3.2	We realiseren vervanging en nieuwbouw meer klimaatneutraal en circulair			
	Toelichting			
	Voor de CO ₂ uitstoot is de referentiewaarde van 2025 nog niet bekend dus kan dit resultaat nog niet beoordeeld worden. Het format van het materialenpaspoort is gereed, er wordt nog gewerkt aan de inbedding hiervan in andere systemen.			
P7-4	Duurzaam beheren van infrastructuur			
7.4.1	De bestaande infrastructuur is op orde en beschikbaar op het vastgestelde kwaliteitsniveau			
	Toelichting			
7.4.2	We beheren en onderhouden onze infrastructuur duurzamer			
	Toelichting			
	Eind dit jaar wordt gerichte monitoring en evaluatie gedaan van het grondstoffengebruik om zeker te weten of de beoogde reductie is gerealiseerd. Er vindt CO ₂ - reductie plaats door het gebruik van kleine elektrische apparaten. Dit is slechts een kleine bijdrage. We zijn met opdrachtnemers in gesprek over de verdere CO ₂ -reductie voor grote(re) machines.			
P8	Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme			
P8-1	De culturele infrastructuur is sterk en toegankelijk en ons erfgoed is behouden en beleefbaar			
8.1.1	In elke gemeente is een robuuste bibliotheekvoorziening en de Utrechtse bibliotheken werken beter samen waardoor zij meer inwoners bereiken			
	Toelichting			
8.1.2	De culturele infrastructuur is sterker			
	Toelichting			
8.1.3	Cultuureducatie is beter en frequenter			
	Toelichting			
8.1.4	Erfgoed en archeologie zijn duurzamer behouden en beheerd			
	Toelichting			
8.1.5	Kwaliteit van de leefomgeving is sterker geworden door de kansen van ruimtelijk erfgoed te benutten			
	Toelichting			

8.1.6	Erfgoed is bekender en beleefbaarder gemaakt bij een groot en divers publiek			
Toelichting				
8.1.7	UNESCO Werelderfgoederen Hollandse Waterlinies en Neder-Germaanse Limes zijn beter bekend, beleefbaar en zijn beter ingezet om de ruimtelijke kwaliteit te versterken			
Toelichting				
P8-2	Bezoekerseconomie is sterk			
8.2.1	Recreatief groen is beter toegankelijk			
Toelichting Toelichting: De uitvoering van het wandelroutenetwerk oost is vertraagd ten gevolge van zorgvuldige integratie van netwerken van terrein behorende organisatie en landgoedeigenaren. De inzet op waterrecreatie is vertraagd ten gevolge van personele uitval.				
8.2.2	Recreatievoorzieningen kwalitatief sterk			
Toelichting Toelichting: De aanleg van fiets en wandelpad IJsselwetering is nog niet gestart door vertraging ten gevolge van noodzakelijke aanpassingen in het ontwerp.				
8.2.3	De samenwerking tussen partners in de regio is sterker			
Toelichting				
8.2.4	Het bestemmingsmanagement is efficiënter en effectiever			
Toelichting				
8.2.5	Verblijfsrecreatie is vitaler			
Toelichting				
8.2.6	Het zakelijk toerisme is groter en verder versterkt			
Toelichting				
P9	Economie			
P9-1	Het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst			
9.1.1	De regionale arbeidsmarkt functioneert beter door goede aansluiting vraag en aanbod waarin Leven Lang Ontwikkelen centraal staat			
Toelichting				
9.1.2	Bedrijven en werknemers zijn beter voorbereid op maatschappelijke transities passend bij het regionaal profiel, zoals digitalisering en circulaire economie			
Toelichting				
9.1.3	De dienstverlening voor (mkb-) ondernemers is beter op elkaar aangesloten			
Toelichting				
P9-2	Bedrijven en (kennis)instellingen werken aan innovaties voor maatschappelijke transities passend bij het regionaal profiel			
9.2.1	Innovatie is sterker doordat overheden, onderwijs, onderzoek en ondernemers elkaar makkelijker weten te vinden			
Toelichting				

9.2.2	Innovatie is sterker doordat meer bedrijven gebruik maken van nieuwe kennis en inzichten			
Toelichting				
9.2.3	Het innovatie-ecosysteem is beter met meer startups en scale-ups die bijdragen aan maatschappelijke transitie passend bij het regionaal profiel			
Toelichting				
P9-3	Er zijn voldoende vestigingsmogelijkheden in aantal en kwaliteit			
9.3.1	Werklocaties worden intensiever gebruikt en sluiten beter aan bij de marktvraag			
Toelichting				
9.3.2	Werklocaties zijn duurzamer (circulair, klimaat, energie, gezondheid) en economisch krachtiger			
Toelichting				
9.3.3	Er zijn meer en sterkere innovatielocaties die passen bij het regionaal profiel			
Toelichting				
P10	Bestuur			
P10-1	Het provinciebestuur is sterk en duidelijk			
10.1.1	De positie van PS is sterk en duidelijk			
Toelichting				
10.1.2	De uitvoering van de Rijkstaken (CvdK) is van blijvende hoge kwaliteit			
Toelichting				
10.1.3	De uitvoering van het dagelijks bestuur (GS) is van hoge kwaliteit			
Toelichting				
P10-2	Integriteit is een vast onderdeel van het politiek-bestuurlijke- en bedrijfsproces			
10.2.1	Integriteit is blijvend goed geborgd en het beleid is goed ontwikkeld			
Toelichting				
P10-3	De aanpak van ondermijning wordt geïntensiveerd			
10.3.1	Ondermijnende criminaliteit wordt tegengegaan, de weerbaarheid wordt gestimuleerd en de aandacht voor de wet BIBOB vergroot			
Toelichting				
P10-4	In verbinding met de partners, stakeholders en inwoners (via bijvoorbeeld participatie) is het strategisch vermogen van de organisatie groot			
10.4.1				

Het betrekken van inwoners en partners doen we consequent en volgens ons participatiebeleid				
Toelichting				
10.4.2	Het gesprek met de samenleving wordt vormgegeven vanuit de inhoud, hierbij worden huidige en toekomstige generaties betrokken			
Toelichting				
10.4.3	De regionale en lokale journalistiek heeft duurzaam een sterkere positie			
Toelichting				
P10-5	De regionale slagkracht is sterk (ook over bestuurlijke grenzen heen)			
10.5.1	Er ligt een (gezamenlijke) visie op regiovorming en er wordt conform die visie gehandeld.			
Toelichting				
10.5.2.	De Nota samenwerkende partijen wordt conform uitgevoerd			
Toelichting In de afgelopen maanden hebben wij de ondersteuning van het bestuur in de eigenaarsrol van de verbonden partijen op orde gekregen. Er wordt nu toegewerkt naar de in de begroting genoemde resultaten.				
10.5.3	De relatie met de Europese Unie draagt bij aan de realisatie van provinciale beleidsdoelstellingen			
Toelichting				
10.5.4	De Staat van Utrecht is van niveau en goed afgestemd op de gebruikers			
Toelichting				
10.5.5	Het strategisch vermogen van de organisatie en lobbykracht is sterker			
Toelichting				
P10-6	Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen functioneren goed conform de wet			
10.6.1	De wettelijke toezichttaak wordt goed en efficiënt uitgevoerd			
Toelichting				
P10-7	Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief			
10.7.1	De Sociale Agenda is zichtbaar en uitvoerbaar binnen de Provinciale programma's en op een aantal sociale thema's aanvullend op gemeenten en andere organisaties			
Toelichting				
10.7.2	De vitaliteit van wijken en kernen is groter door vernieuwende aanpakken met burgers (maatschappelijke) organisaties en gemeenten			

Toelichting De subsidieregeling is in juni jl. vastgesteld door GS. De daaruit volgende subsidieregeling wordt op 1 september opengesteld voor gemeenschappen. De verwachting is dat de eerste dorpendeals voor het einde van het jaar ondertekend gaan worden en dat daarmee uitvoering start.

P10-8 Het juridisch fundament wordt sterker en is goed toegerust

10.8.1 Versterken van de juridische functie

Toelichting Voor het kwalitatief op orde maken en houden van WOO-processen worden de activiteiten uitgevoerd. Het streven is dat het beoogde doel in het volgende kalenderjaar wordt gerealiseerd.

P10-9 De communicatie is zichtbaar, vindbaar, verbindend en transparant

10.9.1 Door ontwikkelen communicatie op basis van nieuwe kennis en middelen

Toelichting

10.9.2 De medewerkers van provincie Utrecht faciliteren in communicatieve vaardigheden waaronder duidelijk en begrijpelijk schrijven, (social) mediavaardig zowel intern als extern, verbindende gespreksvaardigheden

Toelichting

10.9.3 Vergroten van de zichtbaarheid van het werk van de provincie (corporate communicatie), zodat inwoners weten aan welke opgaven de provincie werkt en wat ze wil bereiken

Toelichting

P11 Overhead

P11-1 De financiële keten is robuust, betrouwbaar en goed verankerd in de organisatie

11.1.1 De financiële keten is robuust, betrouwbaar en goed verankerd in de organisatie

Toelichting

P11-2 De medewerkers en organisatie zijn duurzaam inzetbaar en zijn blijvend in ontwikkeling

11.2.1 De medewerkers en organisatie zijn duurzaam inzetbaar en zijn blijvend in ontwikkeling

Toelichting

P11-3-1 Het ICT-fundament en de informatievoorziening is toekomstbestendig

11.3.1 Het ICT-fundament en de informatievoorziening is toekomstbestendig

Toelichting

P11-4 De dienstverlening is klantgericht en klantvriendelijk en constant aan verandering onderhevig

11.4.1	De dienstverlening is klantgericht en klantvriendelijk en constant aan verandering onderhevig			
	Toelichting			
P11-5	De provincie geeft het goede voorbeeld door het verduurzamen van de eigen organisaties (processen en faciliteiten) vastgoed en de daarbij behorende buitenruimte			
11.5.1	De provincie geeft het goede voorbeeld door het verduurzamen van de eigen organisaties (processen en faciliteiten) vastgoed en de daarbij behorende buitenruimte			
	Toelichting			
P11-6	De beheersing van de organisatie door het management en het bestuur is optimaal			
11.6.1	Uitvoeren van concerncontrol waaronder het adviseurschap van de Financiële Auditcommissie			
	Toelichting			
11.6.2	Versterken van Verbijzonderde Interne Controle (VIC)			
	Toelichting			

2. Overzicht administratieve wijzigingen (ter vaststelling door GS)

Provinciale Staten stuurt op programmaniveau. Administratieve wijzigingen zijn budgetverschuivingen binnen programma's. Dit valt onder het autorisatieniveau van Gedeputeerde Staten.

Het overzicht is nu opgenomen ter controle of alle wijzigingen binnen het programma budgettair neutraal sluiten. Het advies is om deze bijlage te laten vervallen als de najaarsrapportage het bestuurlijke proces in gaat.

Begrotingswijziging	2025 Lasten	2025 Baten	2025 Saldo	2026 Saldo	2027 Saldo	2028 Saldo
P3 Bodem, water en milieu	0	0	0	0	0	0
Klimaatadaptatie	-75	0	-75	0	0	0
Progr. Gezonde Leefomgeving	75	0	75	0	0	0
P5 Bereikbaarheid Publieke mobiliteit	0	0	0	0	0	0
Aanvullend Openbaar Vervoer	871	0	871	1.400	1.400	1.400
BDU OV Concessies	1.500	0	1.500	0	0	0
BDU Regiotaxi	-1.400	0	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Beleidsondersteuning OV	77	0	77	0	0	0
OV concessies flankerend beleid	-1.048	0	-1.048	0	0	0
Concessies OV	-688	0	-688	0	0	0
Kennis delen, onderzoek en monitoring	176	0	176	0	0	0
Knooppunten	-176	0	-176	0	0	0
OV concessies flankerend beleid	688	0	688	0	0	0
Teamkosten Regiotram	-424	0	-424	0	0	0
Vast onderhoud OV	424	0	424	0	0	0
P6 Bereikbaarheid Gezond en veilig	0	0	0	0	0	0
De provinciale infrastructuur veiliger	-76	0	-76	0	0	0
Verkeerseducatie en -voorlichting beter	76	0	76	0	0	0
Het goederenvervoer is duurzamer	196	0	196	0	0	0
Kwaliteitsnet verder doorontwikkeld	-15	0	-15	0	0	0
Mobiliteit is duurzamer (broeikasgassen)	-181	0	-181	0	0	0
P8 Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	0	0	0	0	0	0
Impuls Voortgezet onderwijs.	250	0	250	0	0	0
Kunst Centraal	-250	0	-250	0	0	0
Limes samenwerking 2016-2019	-20	0	-20	0	0	0
Uitvoeringskosten CEP Erfgoed	80	0	80	0	0	0
Totaal begrotingswijzigingen	0	0	0	0	0	0

3. Overzicht Beleidsdoelen

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstelling Lasten	Bijstelling Baten	Bijstelling Saldo	Bijgesteld BGR Lasten	Bijgesteld BGR Baten	Bijgesteld BGR Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P1	Ruimtelijke Ontwikkeling	67.477	32.515	-34.962	-25.454	-21.877	3.577	42.024	10.638	-31.386	16.302	25	-16.277
P1-1	Omgevingsvisie afweging plannen	39.755	30.037	-9.718	-29.878	-30.037	-159	9.877	0	-9.877	4.725	25	-4.700
P1-2	Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	12.825	1.628	-11.197	4.701	5.660	959	17.526	7.288	-10.238	3.967	0	-3.967
P1-3	Passende woonruimte woningbehoefte	14.898	850	-14.048	-276	2.500	2.776	14.621	3.350	-11.271	7.610	0	-7.610
P10	Bestuur	32.998	426	-32.572	387	-61	-448	33.385	365	-33.020	15.017	27	-14.990
P10-1	Provinciebestuur sterk en duidelijk	11.610	296	-11.314	648	-61	-708	12.258	235	-12.023	6.484	6	-6.478
P10-2	Integriteit is een vast onderdeel	285	0	-285	14	0	-14	299	0	-299	132	0	-132
P10-3	Intensievere aanpak van ondermijning	1.350	0	-1.350	-122	0	122	1.228	0	-1.228	340	0	-340
P10-4	Strategisch vermogen is groot	3.525	130	-3.395	-707	0	707	2.818	130	-2.688	579	0	-579
P10-5	Regionale slagkracht sterk	5.930	0	-5.930	722	0	-722	6.652	0	-6.652	2.981	0	-2.981
P10-6	Gemeenten, waterschap conf. wet	1.099	0	-1.099	452	0	-452	1.551	0	-1.551	679	0	-679

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstelling Lasten	Bijstelling Baten	Bijstelling Saldo	Bijgesteld BGR Lasten	Bijgesteld BGR Baten	Bijgesteld BGR Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P10-7	Concernbrede aansturing brede thema	2.394	0	-2.394	211	0	-211	2.605	0	-2.605	806	21	-785
P10-8	Juridisch fundament sterker	3.431	0	-3.431	-1.190	0	1.190	2.241	0	-2.241	904	0	-904
P10-9	De communicatie is zichtbaar, vindbaar	3.374	0	-3.374	359	0	-359	3.732	0	-3.732	2.112	0	-2.112
P11	Overhead	64.785	4.065	-60.720	4.718	55	-4.662	69.503	4.121	-65.382	30.999	2.308	-28.691
P11-1	De financiële keten is robuust	6.295	10	-6.285	312	-10	-322	6.607	0	-6.607	3.107	0	-3.107
P11-2	Organisatie duurzaam inzetbaar	12.917	0	-12.917	220	0	-220	13.137	0	-13.137	5.028	31	-4.997
P11-3	ICT-fundament is toekomstbestendig	16.384	0	-16.384	530	65	-465	16.914	65	-16.849	7.303	0	-7.303
P11-4	De dienstverlening is klantgericht	13.004	0	-13.004	3.505	0	-3.505	16.509	0	-16.509	8.972	0	-8.972
P11-5	De provincie geeft het goede voorbeeld	14.017	4.055	-9.962	158	0	-158	14.175	4.055	-10.120	5.703	2.277	-3.426
P11-6	De beheersing van de organisatie	2.169	0	-2.169	-8	0	8	2.161	0	-2.161	885	0	-885
P2	Landelijk gebied	147.728	70.161	-77.567	-37.022	-49.157	-12.134	110.706	21.004	-89.702	45.897	1.227	-44.670
P2-1	Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	72.978	57.665	-15.313	-49.367	-54.406	-5.039	23.611	3.259	-20.352	9.707	109	-9.597
P2-2	Kwaliteit van natuur is goed/divers	60.093	12.496	-47.597	5.771	850	-4.922	65.864	13.345	-52.518	32.777	973	-31.804

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstelling Lasten	Bijstelling Baten	Bijstelling Saldo	Bijgesteld BGR Lasten	Bijgesteld BGR Baten	Bijgesteld BGR Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P2-3	Verbinding natuur, mensen, maatsch.	3.541	0	-3.541	50	0	-50	3.590	0	-3.590	2.522	145	-2.377
P2-4	Duurzaamheid substantieel onderdeel	10.620	0	-10.620	6.530	4.400	-2.130	17.150	4.400	-12.750	729	0	-729
P2-5	Leefbaarheid van landelijk gebied	496	0	-496	-6	0	6	490	0	-490	162	0	-162
P3	Bodem, water en milieu	76.066	39.196	-36.870	-34.934	-22.967	11.967	41.132	16.229	-24.903	19.521	379	-19.142
P3-1	Waterveiligheid en klimaatadaptatie	48.969	37.768	-11.201	-43.970	-37.661	6.309	4.999	107	-4.891	1.923	0	-1.923
P3-2	Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	1.284	0	-1.284	215	0	-215	1.499	0	-1.499	816	17	-799
P3-3	Bodem- en grondwatersysteem is schoon	3.991	1.334	-2.657	2.588	2.974	386	6.579	4.308	-2.271	2.178	152	-2.026
P3-4	De leefomgeving is gezond en veilig	17.352	94	-17.258	-491	358	849	16.861	452	-16.409	9.443	210	-9.233
P3-5	Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	4.470	0	-4.470	6.724	11.362	4.638	11.194	11.362	168	5.161	0	-5.161
P4	Klimaat en Energietransitie	20.427	5.217	-15.211	1.134	-133	-1.268	21.561	5.083	-16.478	6.323	-465	-6.788
P4-1	Verduurzaming gebouwde omgeving	7.146	2.350	-4.796	1.724	-800	-2.524	8.870	1.550	-7.320	2.718	0	-2.718
P4-2	Duurzame elektriciteit	2.279	725	-1.554	-1	-687	-687	2.278	38	-2.241	807	-687	-1.494
P4-3	Toekomstbestendig energiesysteem	6.329	829	-5.500	-1.132	945	2.077	5.197	1.774	-3.423	1.409	199	-1.211

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstelling Lasten	Bijstelling Baten	Bijstelling Saldo	Bijgesteld BGR Lasten	Bijgesteld BGR Baten	Bijgesteld BGR Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P4-4	Energie-infrastructuur (vervalt)	1.282	648	-634	-7	409	416	1.274	1.057	-218	761	24	-738
P4-5	Circulaire Samenleving	2.267	0	-2.267	509	0	-509	2.776	0	-2.776	261	0	-261
P4-6	Klimaatneutrale Samenleving	1.124	665	-459	42	0	-42	1.165	665	-500	367	0	-367
P5	Bereikbaarheid Publieke mobiliteit	195.667	18.274	-177.393	11.678	485	-11.193	207.345	18.759	-188.586	180.750	6.109	-174.641
P5-1	Versterken netwerk	11.284	0	-11.284	-2.000	0	2.000	9.285	0	-9.285	-315	95	410
P5-2	Duurzaam concessiemanagement	132.082	90	-131.992	14.765	210	-14.555	146.847	300	-146.547	157.798	193	-157.606
P5-3	Aantrekkelijke knooppunten	3.062	0	-3.062	694	275	-419	3.756	275	-3.481	621	0	-621
P5-4	Duurzaam beheer en realisatie van OV-inf	49.239	18.184	-31.055	-1.781	0	1.781	47.458	18.184	-29.274	22.645	5.822	-16.824
P6	Bereikbaarheid Gezond en veilig	46.120	0	-46.120	-4.894	1.311	6.205	41.226	1.311	-39.915	26.908	0	-26.908
P6-1	Meer fietsen over een sterker netwerk	24.827	0	-24.827	-5.648	737	6.385	19.179	737	-18.442	15.395	0	-15.395
P6-2	Veiligere infrastructuur en gedrag	5.360	0	-5.360	-525	0	525	4.835	0	-4.835	1.852	0	-1.852
P6-3	Samen gezonde groei bereikbaar maken	13.886	0	-13.886	149	0	-149	14.035	0	-14.035	8.757	0	-8.757
P6-4	Verschonen mobiliteit	2.047	0	-2.047	1.130	574	-556	3.178	574	-2.604	904	0	-904

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstelling Lasten	Bijstelling Baten	Bijstelling Saldo	Bijgesteld BGR Lasten	Bijgesteld BGR Baten	Bijgesteld BGR Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P7	Bereikbaarheid Infrastruct. en Benutten	51.684	956	-50.728	8.996	900	-8.096	60.680	1.856	-58.824	11.740	511	-11.230
P7-1	Betere Benutting regionale mob.netwerk	2.763	0	-2.763	2.467	0	-2.467	5.230	0	-5.230	1.375	11	-1.364
P7-2	Versterken netwerk	1.538	0	-1.538	3.006	0	-3.006	4.543	0	-4.543	2.553	0	-2.553
P7-3	Duurzaam realiseren infrastruct. en onderh.	5.901	0	-5.901	31	0	-31	5.932	0	-5.932	3.188	0	-3.188
P7-4	Duurzaam beheren van infrastructuur	41.482	956	-40.526	3.492	900	-2.592	44.974	1.856	-43.118	4.624	500	-4.124
P8	Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	32.145	600	-31.545	-244	-600	-356	31.902	0	-31.902	20.837	110	-20.727
P8-1	De culturele infrastructuur is sterk	26.239	0	-26.239	-695	0	695	25.545	0	-25.545	17.820	-3	-17.823
P8-2	De beheerseconomie is sterk	5.906	600	-5.306	451	-600	-1.051	6.357	0	-6.357	3.016	113	-2.904
P9	Economie	13.927	36	-13.891	-2.033	0	2.033	11.894	36	-11.858	5.474	31	-5.443
P9-1	Toekomst bedrijfsleven en werknemers	4.323	36	-4.287	-722	0	722	3.601	36	-3.565	1.124	31	-1.093
P9-2	Bedrijven werken aan innovaties maatscha	7.026	0	-7.026	127	0	-127	7.153	0	-7.153	3.833	0	-3.833
P9-3	Voldoende vestigingsmogelijkheden	2.578	0	-2.578	-1.437	0	1.437	1.141	0	-1.141	518	0	-518

Beleidsdoel		Begroting voor NJR Lasten	Begroting voor NJR Baten	Begroting voor NJR Saldo	Bijstelling Lasten	Bijstelling Baten	Bijstelling Saldo	Bijgesteld BGR Lasten	Bijgesteld BGR Baten	Bijgesteld BGR Saldo	Realisatie t/m 30 juni Lasten	Realisatie t/m 30 juni Baten	Realisatie t/m 30 juni Saldo
P91	Algemene middelen	5.034	505.760	500.726	-618	16.865	17.483	4.417	522.625	518.209	18	247.995	247.977
P91-1	Algemene middelen	5.034	505.760	500.726	-618	16.865	17.483	4.417	522.625	518.209	18	247.995	247.977
Saldo begroting voor resultaatbestemming		754.060	677.206	-76.855	-78.286	-75.178	3.108	675.774	602.027	-73.747	379.788	258.257	-121.531
Voorstel resultaatbestemming		Onttrekking	Toevoeging	Saldo	Onttrekking	Toevoeging	Saldo	Onttrekking	Toevoeging	Saldo	Onttrekking	Toevoeging	Saldo
P1	Ruimtelijke Ontwikkeling	99	4.418	4.319	5.604	428	-5.176	5.703	4.846	-857	99	0	-99
P2	Landelijk gebied	11.022	22.270	11.248	650	9.040	8.390	11.672	31.309	19.637	5.736	320	-5.416
P3	Bodem, water en milieu	2.764	4.037	1.273	6.000	542	-5.458	8.764	4.579	-4.185	2.764	550	-2.214
P4	Klimaat en Energietransitie	4.000	1.500	-2.500	1.250	2.370	1.120	5.250	3.870	-1.380	0	0	0
P5	Bereikbaarheid Publieke mobiliteit	3.576	31.085	27.509	-1.155	11.960	13.115	2.421	43.045	40.624	0	18.585	18.585
P6	Bereikbaarheid Gezond en veilig	19.833	-13.899	-33.732	18.317	15.715	-2.602	38.150	1.816	-36.334	16.541	217	-16.324
P7	Bereikbaarheid Infrastruct. en Benutten	0	0	0	2.397	532	-1.865	2.397	532	-1.865	0	0	0
P8	Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	1.791	1.111	-680	0	0	0	1.791	1.111	-680	1.791	0	-1.791
P9	Economie	3.600	1.129	-2.471	13.341	12.611	-730	16.941	13.740	-3.201	0	0	0
P10	Bestuur	0	283	283	2.150	0	-2.150	2.150	283	-1.867	0	0	0
P11	Overhead	450	3.370	2.920	0	0	0	450	3.370	2.920	450	0	-450
P91	Algemene middelen	3.110	74.298	71.188	10.718	10.718	0	13.828	85.016	71.188	2.936	14.476	11.540
Resultaat bestemming		50.245	129.602	79.357	59.272	63.916	4.643	109.517	193.517	84.000	30.317	34.148	3.831

Saldo begroting na resultaatbeste mming	804.305	806.807	2.502	-19.014	-11.263	7.751	785.292	795.545	10.253	469.609	351.525	-118.083
--	---------	---------	-------	---------	---------	-------	---------	---------	--------	---------	---------	----------